

ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՑՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՑ

— 0 —

ԱՌԱԾՈՏԵԱՆ, Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻ, ՄԵԾ ԲԱՆՈՑ
ԱՐԼԻԱԳԱՆԻ, ՀՍԿՈՒՄԻ, Ս. ՄԵՆՈՒՄԵՆ,
ԱԻԱԳ ՇԱՐԲՈՒԱՆ, Ս. ԶԱՅԿԻ, ԵԻՆՆ. ԵԻՆՆ.:

— 0 —

ԹԵԾԱՐԱՐՈՒՄ

1929

38849

ԵՐԳԵՑՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ Ս. ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ

—=o=—

ԱՌԱՌՕՏԵԱՆ, Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻ, ՄԵԾ ՊԱՀՈՑ
ԱՐԵՒԱԳԱԼԻ, ՀՍԿՈՒՄԻ, Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ,
ԱԻԱԳ ՇԱԲԹՈՒԱՆ, Ս. ԶԱՏԿԻ, ԵԻԼՆ. ԵԻԼՆ.:

—=o=—

38849

ԹԵՍԱՂՈՆԻԿԷ

1939

ԱՌԱՒՈՏԵԱՆ ԺԱՄԵՐԳՈՒԹԻՒՆ

— 0 —

Քհնյ. Օրհնեալ Տէր մեր Յս. Քս. ամէն, Հայր մեր..

Տէր եթէ զըրթունս իմ բանաս, բերան իմ երգեսցէ զօրհնութիւնս քո:

Սրկ. Օրհնեալ է Աստուած:

Քհնյ. Օրհնեալ համագոյ և միասնական անբաժանելի Սուրբ Իրրորդութիւնն՝ Հայր և Որդի և Հոգի Սուրբ, այժմ...

Սրկ. Եւ եւս խաղաղութեան...

Քհնյ. Օրհնութիւն և փառք...

ԵՐԳ Ս. ՆԵՐՍԷՍԻ

Յիշեսցուք ի գիշերի զանուն քո, Տէր:

Բղխեսցեն սիրտք մեր զբան բարի, և լեզուք մեր պատմեսցեն զգործս երկնաւոր Թագաւորիդ:

Ի մէջ գիշերի յարուցեալ խոստովանեսցուք զքեզ, Տէր:

Զաղօթս մեր տացուք քեզ, Տէր, ի գաւիթս քո, ի մէջ նոր երուսաղէմի.

Ի գիշերի համբարձուք զծնոս մեր սրբութեամբս քեզ, Տէր:

Ի ծայն զոհութեան, ամենայն հոգիք, օրհնեցէք շէր:

Փ. Զարթի՛ք, փառք իմ, զարթի՛ք և ես զարթեայց առաւօտունց. ալէլուիա:

Զարթի՛ք ընդ զուարթունս, մանկունք վերինն

Սիօնի. ալէլուիա:

Զարթի՛ք որդիք լուսոյ, ի յօրհնութիւն Հօր
լուսոյ, ալէլուիա:

Զարթի՛ք փրկեալք արեամբ, և տուք զփառ
փրկողին. ալէլուիա:

Զարթի՛ք նոր ժողովուրդք, նոր երգս առն
նորոգողին. ալէլուիա:

Զարթի՛ք, հարսունք հոգևոյ, սպասեալք գալ
սուրբ փեսային. ալէլուիա:

Զարթի՛ք, վառեալք լուսով, ըստ իմաստո
սուրբ կուսանացն. ալէլուիա:

Զարթի՛ք, պատրաստեցէք իւղ լապտերաց զըն
արտասուս, ալէլուիա:

Զարթի՛ք, և մի՛ ննջէք, նման յիմար կուս
նիրհէք, ալէլուիա:

Զարթի՛ք երկիրպագցուք, և արտասուօք զա
սասացուք. ալէլուիա:

Վ. Զարթի՛ր, ընդէ՛ր ննջես, Տէր, մի՛ մերժ
զմեզ իսպառ:

Արի՛, Տէր, օգնեա՛ մեզ, տացուք անուանդ քո
զփառս:

Այժմ և յաւէտ Հօր և Որդւոյ և սուրբ Հոգւոյ
ամէն:

Վ. Զարթուցեալքս, ի զբաղմանէ գիշերային հա
զըստնէ:

Շնորհեսցէ մեզ մարդասէր Տէր ի մխիթարո
թիւն և ի սփոփանս եկեղեցւոյ:

Ահիւ և դողութեամբ կացցուք յաղօթս:
Եկեալ խոստովանեսցուք զյանցանս:

Եւ գտցուք ի Բրիստոսէ զբաւութիւն և զմ
մանցո սիրով:

ողորմութիւն:

Յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ամէն, ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

ԵՐԳ Ս. ՆԵՐՍԷՍԻ

Առաւօտ լուսոյ, արեգակն արդար, առ իս լոյս
ագեա: Բղխումն ի հօրէ, բղխեա ի հոգւոյս, բան
եզ ի հաճոյս:

Գանձդ ողորմութեան, գանձիդ ծածկելոյ, գտող
իս արա: Դուռն ողորմութեան, դաւանողիս բաց,
ասեցո վերնոցն:

Երբեակ միութիւն, եղելոց խնամող, եւ ինձ ո
որմա: Զարթիր Տէր յօգնել, զարթո գթմրեալս.
ուարթնոց նմանիլ:

Էդ Հայր անսկիզբն, էակից Որդի, է միշտ Սուրբ
ոգի: Ընկալ զիս գթած, ընկալ ողորմած, ընկալ մար
ասէր:

Թագաւոր փառաց, թողութեանց տուող, թո՛ղ
նձ զյանցանս: Ժողովող բարեաց, ժողովեա և զիս,
ողովս անդրանկաց:

Ի քէն Տէր հայցեմ, ի մարդասիրէդ, ինձ բժըշ
ութիւն: Լեր կեանք մեռելոյս, լոյս խաւարելոյս, լու
անող ցաւոյս:

Նորհրդոց գիտող, խաւարիս շնորհեա, խորհուրդ
ւսաւոր: Ծնունդդ հօր ծոցոյ, ծածկելոյս ստուերաւ,
ագեա լոյս փառաց:

Կենարար Փրկիչ, կեցո զմեռեալս, կանգնեա ըզ
լորեալս: Հաստեա հաւատով, հաստատեա յուսով,
իմենցո սիրով:

Ձայնիւս աղաչեմ, ձեռքս պաղատիմ, ձիր բարեաց շնորհեա: Ղամբարամբ լուսոյ, ղեկավար ճարտար, ղօղեալս ամրացո:

Ճառագայթ փառաց, ճանապարհ ինծ ցոյց, ճեպել ի յերկինս: Միածինդ հօր, մոյծ զիս յառագաստ մաքուր հարսանեացդ:

Յորժամ զաս փառօք, յահագին յաւուրն, յիշեզիս Բրիստոս: Նորոգող հնութեանց, նորոգեա և զիս նորոգ զարդարեա:

Շնորհատու բարեաց, շնորհեա զքաւութիւն շնորհեա զթողութիւն: Ուրախացո Տէր, ոգւոյս փրկութեամբ. ոյր վասն եմ ի սուգ:

Չար մշակողին, չար սերմանց նորին, չարաց զպտուղն: Պարգեւիչ բարեաց, պարգեւեա իմոց, պարտեացս թողութիւն:

Ջուր շնորհեա աչացս, ջերմ հեղուլ զարտօս ջնջել գլանցանս: Ռեւոլիւցիոն, ռամ հոգւոյս արբոհան ցոյց ինծ լուսոյ:

Սէր անուռ Յիսուս, սիրով քով ճմեա, սիրիմ քարեղէն: Վասն զթութեան, վասն ողորմութեան վերստին կեցո:

Տենջալուդ տեսլեամբ, տուր էնծ յագնալ, Տէր Յիսուս Բրիստոս: Բաբունդ երկնաւոր, բոտեա զաշակերտս, բամից երկնայնոց:

Յօղ արեան քո Տէր, ցօղեա ի հոգիս, ցնծացուան իմ, ի իւծեալս մեղօք, լիւծեալ աղաչեմ, լիւսե ինծ բարիս:

Փրկիչ բոլորից, փութա զիս փրկել, փորձութեանց մեղաց: Բաւիչ յանցանաց, բաւեա զօրհնաբանս, բեզ երգել զիստո:

Սրբուհւոյ Աստուածածնին բարեխօսութեամբ յիշեա, Տէր և ողորմեա:

ԵՐԴ Ս. ՆԵՐՍԵՍԻ Ի ՏՕՆԻ ՍՐԲՈՑ

Աշխարհ ամենայն, առ իս նայեցեալ, ախտակից լերուք: Բանամ զշրթունս, բարբառիմ լեզուաւս, բողոքեմ զանծնէս, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա:

Գող եղէ մեղաց, գտող կորստեան, գուր ինծ փորեցի, Դաւեցի զանծն իմ, դաւաճանեցի, դարան գործեցի, Տէր ողորմեա, եւլն.:

Երբեմն էի լոյսեւ այժմ եմ խաւարեւ ստուեր մահու: Զիարդ պատմեցից, զթիւ մեղաց իմոց, զի բազում են յոյժ, Տէր ողորմեա, եւլն.:

Երկինք և երկիր, եկայք ողբացէք, եղկելի զանծն իմ, Ընտրեցի զչարս, ընկալայ կամաւ, ըզհոյս մեղաց, Տէր ողորմեա, եւլն.:

Թաթաւիմ տղմով, թաւալիմ ի մեղս, թօթափիլ չկարենամ: Ժանտախտիւ լցեալ, ժահահոտ եղէ, ժամանակս բազումս, Տէր ողորմեա, եւլն.:

Ի բաց մեկնեցայ, ի սուրբ խորհրդոց, ի բարեաց գործոց: Լաւ վարկաւ անծն իմ, լուսոյն հեռանալ, լինել ընդ խաւար, Տէր ողորմեա, եւլն.:

Խորհուրդք չարին, խաբեն զհոգիս, խորասոյգ առնեն: Ծածկեն անդնոք, ծիծաղին զլորմամբս, ծանակ զիս առնեն, Տէր ողորմեա, եւլն.:

Կամաւ կորացայ, կարկամեալս անծամբ, կանգնիլ ո'չ կարեմ: Հուր մեղաց կիզող, հրդեհեաց որ յիս, հոգեւոր բարիս, Տէր ողորմեա, եւլն.:

Ձաղկեցայ մեղօք, ձաղեցին տեսողք, ձանծրա-

ցաւ հոգիս: Անդի դառնութեան, զօղեալ ի սիրտ իմ, զամպար իմ շիջաւ, Տէր ողորմեա, եւլն.:

Ճաշակմամբ մեղաց, ճաշեցի զմահ, հոխս աղքատացայ: Մեռեալ եմ հոգևոյս, մոլորեալ մտօքս, միայն կամ մարմնովս, Տէր ողորմեա, եւլն.:

Յորոգայթ մահու, յորսողին անկեայ, յաղթեցայ յախտից: Նետից թշնամւոյն, նշաւակ եղէ, նոր միշտ խոցոտիմ, Տէր ողորմեա, եւլն.:

Շուրջ պատեալ զինեւ, շունք բազումք եղեն, շաղախին արեամբս: Որս եղէ չարին, ուռկանաւ մեղաց, որսացաւ զանձն իմ, Տէր ողորմեա, եւլն.:

Չարաչար վշտօք, չարչարի անձն իմ, չունիմ դադարումն: Պարտապան գտայ, պարտուց յանցանաց, պարտեալս ի մեղաց, Տէր ողորմեա, եւլն.:

Չանամ զղջանալ, ջեռանիմ դարձեալ, ջեռնում հրով մեղաց: Ռաբրի կոչեցայ, ռակայ անուանիմ, ռամկական վարուբս, Տէր ողորմեա, եւլն.:

Սիրով ցանկութեան, սաստիկ բարկութեան, սիրտ իմ խոցեալ է: Վիրօք յանցանաց, վշտանայ հոգիս, վարանեալ շրջիմ, Տէր ողորմեա, եւլն.:

Տիրեցին ինձ չարք, տարագիր հանին, տիրական գրկացն: Բաբունւոյն բարւոյ, բախճական ծայնին, բոտինս ո՛չ լուայ, Տէր ողորմեա, եւլն.:

Ցանկութիւն չարեաց, ցանկալի դիմօք, ցաւեցոյց զաչս իմութեալս: Էլիսմամբ խուռն ախտից, էլծեալ է հոգիս: Տէր ողորմեա, եւլն.:

Փութացիր անձն իմ, փախչիլ ի չարեաց, փափաքիր բարեաց: Քեզ միշտ մերձ ծանիր, քուն մահու եկեալ, քննող դատաւոր, Տէր ողորմեա, եւլն.:

Սրբուհւոյ Աստուածածնի բարեխօսութեամբ, յիշեա Տէր և ողորմեա:

Քհնյ. Զքէն գոհանամք, եւլն.:

ԵՐԳ ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԷՍԻ ԱՍՍՏԵԱԼ ՎԱՍՆ ՆՆՋԵՑԵԼՈՅ

Բկ. դկ. Աստուած անեղ, անժամանակ, Հայր անսկիզբն և անքանակ, որդւոյ պատճառ ծննդեամբ անճառ, հոգւոյն բղխմամբ անքնաբար, աղաչեմք զքեզ զթաժ, երկայնամիտ և ողորմած, ողորմեա քո ստեղծուածոյս՝ յուսով ի քեզ ննջեցելոյս:

Բանդ որ ի ծոց հօր միածին, եւ կերպարան սկզբնատպին, որով երկինքը գոյացան, աշխարհ լրիւ հաստատեցան, հայցեմք ի քէն Տէր և Փրկիչ ամենողորմ և կեցուցիչ, ողորմեա եւլն.:

Գերագոյն շնորհաց բաշխող երկնաւորաց եւ երկրայնոց, կեանք և կենաց տուող հոգի, Հօր և Որդւոյ արարչակից. խնդրեմք ի քէն աղբիւր բարեաց արբուցանողը ծարաւեաց, ողորմեա եւլն.:

—o—

Բձ. դձ. Ժողովեալքս ի հրաժարումն ծառայի քո յաշխարհէ, հայցեմք ի քէն արտասուելով և պաղատիմք զայս ասելով, ճանապարհ ընդ քեզ ելից՝ ննջեցելոյս լեր ուղեկից, ի յօթեւանս հօր քո լուսոյ զննջեցեալսն մեր հանգո:

Ի փրկութեան մերոյ սկզբան մկրտեցար ի Յորդանան, զոր շնորհեցեր նոր աւազան ի մաքրութիւն մեղաց մարդկան, հայցմամբ կրկին կարապետին մեծին ի ծնունդս մկրտչին, ի յօթեւանս եւլն.:

Լուսաւոր ծայնիւ յերկնից զքեզ դաւանեաց հայր էակից, աղաւնակերպ հոգին իջեալ առ համագոյգ իւր հանգուցեալ, զմկրտեալս նովին հոգւով յորդեգրութիւն հօր հաւատով, ի յօթեւանս եւլն.:

—o—

Ակ. գկ. Ծանապարհ մոլորելոց և ճառագայթ

խաւարելոց, հրաւիրեցեր զորդիս լուսոյ ի յերկնային հարսանիս քո, ընդ զուարեակից անդ ժողովոց, արժանացո զսա դասուց, ի լապտերօք մոյծ յառագաստ ընդ իմաստուն սուրբ կուսանացն:

Մերով բնութեամբ զոր զգեցար ի փայտ խաչին բեւեռեցար, լուծանելով զմեզ ի մեղաց ի նախահօրն կապանաց, լոյծ և զսա ի յանցանաց վասն քո սուրբ-չարչարանաց, ի լապտերօք ելն:

Յետ կամաւոր մահու խաչի եղար ի նոր գերեզմանի, երեքօրեայ թաղմամբ յերկրի նոր ստեղծեր զմեզ կենդանի, զիջեալս ընդ քեզ ի հող մահու վերակոչեա ծայնիւ փողոյ, ի լապտերօք ելն:

—o—

Ա.ձ. գ.ձ. Ռահ գործեալ երկնաւորաց՝ գան առաջի քո նախընթաց, զընտրեալս քո ժողովելով քեզ ընդ առաջ բերեն ամպով, ընդ աղաւնեաց օդապարից խառնեա զսա սուրբ երամից, դասաւորեա զսա վերնոցն երգել զփառս ընդ զուարթնոցն:

Սարսափին տարերք յերկրի՝ յորժամ փառօք զսա հայրենի, արեգական լոյս խաւարի լուսինն աստեղօքն նուաղի, զսա յաւուրն աներեկի լուսաւորեա լուսով քոյի, դասաւորեա ելն:

Վերնական զօրացն պետ փողէ բարբառ աւետաբեր, արիք մեռեալք որք յԱշամայ քեզի ահա նկն փեսայ, ընդ հարսնացեալ մաքուր հոգւոց կարգեա զսա ի թիւ սրբոց, դասաւորեա ելն:

—o—

Դ.ձ. Զէակիցըդ հօր զորդի, փառաւորեմբ անլրոնի, որ իջեր յարգանդ կուսին, զաղամայինն առեր մարմին, աղաչանօք Աստուածածնին, անապական

քում ծնողին, ողորմած Տէր ողորմեա հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Թագաւոր փառաց Քրիստոս որ ժամանեալ զսա ի յերկնից ի վերայ թեւոց հողմոց քո հայրենի կերպարանօք, և առնես հրափործութեամբ զքննութիւն որդւոց մարդկան, ողորմած ելն:

Ուրախացան ազգքք մարդկան յորժամ լուան զքո յարութիւն, նորափետուր զարդարեցան ի յաբութեան սուրբ միածնիդ, ողորմած ելն:

—o—

ՔԱՐՈՉՔ ՀՍՏ ԱՒՈՒՐ ԶԱՅՆԻՑ

Բկ. Դկ

Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչեսցուք:

— Տէր ողորմեա:

Վասն ի վերոստ խաղաղութեան և փրկութեան անծանց մերոց զՏէր աղաչեսցուք: — Տէր ողորմեա:

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ծայնի աղաչանաց մերոց զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն քաւիչ և ներող լինելոյ Աստուծոյ ի վերայ մեղաց մերոց զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն թողլոյ մեզ զամենայն յանցանս մեր ըզկամայ և զակամայ զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն զի մի՛ ընդ խոտանան զտանիցիմք յաւուրն պատասխանատուութեան զՏէր աղաչեսցուք:

Վասն հոգւոցն հանգուցելոց որք ճշմարիտ եւ ուղիղ հաւատով ի Քրիստոս ննջեցին, զՏէր աղաչեսցուք: Յիշեա Տէր և ողորմեա:

Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ և սուրբ հաւատոյս մերոյ զՏէր աղաչեսց: Տէր ողորմեա:

Զանծինս մեր և զմիմիանս Տեառն Աստուծոյ ամենակալին յանձն արասցուք: Բեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր ըստ մեծի ողորմութեան քում, ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ Տէր ողոր. Տէր ողոր. Տէր ողոր.:

Աձ. Գձ.

Վասն ի գիշերի և ի տուհնջեան և յամենայն ժամու խօսիլ մեզ զբան Տեառն՝ զՏէր աղ.:

Վասն չանկանելոյ մեզ ի փորձութիւն, որում ոչ կարեմք հանդուրժել զՏէր աղ.:

Վասն անբիծ և անդատապարտ կալս մեզ առաջի ահեղ ատենին Քրիստոսի, զՏէր աղ.:

Վասն առաջնորդելոյ մեզ ի նաւահանգիստն կենաց անվախճանից զՏէր աղ.:

Վասն արժանի լինելոյ մեզ վերին կոչման եւ երկնից արքայութեան զՏէր աղ.:

Վասն հոգւոցն: Եւ եւս միաբան: Զանծինս: Ողորմեաց մեզ:

Ակ. Գկ.

Վասն ուղղելոյ զգնացս մեր ի ճանապարհս խաղաղութեան զՏէր աղ.:

Վասն ցրելոյ ի մէջ զամենայն խորհուրդս չարին զՏէր աղ.:

Վասն պարգեւելոյ մեզ առողջ խորհուրդս եւ առաքինի վարս զՏէր աղ.:

Վասն պահելոյ զմեզ ընդ հովանեաւ ամենազօր աշոյն իւրոյ զՏէր աղ.:

Վասն խորտակելոյ զհակառակորդն վաղվաղակի ընդ ոտիւք մերովք զՏէր աղ.:

Վասն հոգւոցն: Եւ եւս միաբան: Զանծինս: Ողորմեաց մեզ:

Բձ. Դձ.

Վասն գտանելոյ մեզ զշնորհս և զողորմութիւն ի բարեբար Տեառնէ մերմէ զՏէր աղ.:

Վասն փրկելոյ զմեզ ի զրպարտութենէ մարդկան եւ յորոգայթից սատանայի զՏէր աղ.:

Վասն ամենայն անձանց քրիստոնէից և տանց հաւատացելոց զՏէր աղ.:

Վասն որք ի լերինս, յայրս եւ ի փապարս բռնակեալ են սուրբ հարքն մեր զՏէր աղ.:

Վասն որք սաղմոսիւք եւ օրհնութեամբ կատարեն զամենայն ժամանակս կենաց իւրեանց զՏէր աղաւ.:

Վասն հոգւոցն: Եւ եւս միաբան: Զանծինս: Ողորմեաց մեզ:

— 0 —

ԱԼԷԼՈՒԲ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ԿԻՐԱԿԷԻՑ

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա

Աձ. Ողորմութեամբ Տեառն լի եղեւ երկիր, եւ բանիւ Տեառն երկինք հաստատեցան: Եւ հոգւով բերանոյ նորա ամենայն զօրութիւնք նոցա:

Ալէ. Յարեաւ Աստուած եւ ցրուեցան ամենայն թշնամիք նորա: Փախեան ատելիք նորա յերեսաց նորա:

Փառք եւ երկրպագութիւն հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ: Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Դասք հրեշտակաց օրհնեն զքեզ Քրիստոս ա-

լէլուիա, մարդկան ազգ սազմոսն քեզ ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Ակ. Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք, աղաղակեցէք առ Աստուած ի ծայն ցնծութեան, Տէր բարձրեալ եւ ահարկու, թագաւոր մեծ ի վերայ ամենայն երկրի:

Ալէ. Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո, եւ դարձուցեր զգերութիւն Յակոբայ: Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո, եւ ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա:

Փառք եւ երկրպ. Այժմ եւ միշտ. Ալէ.:

Ալէլուիա, ալէլուիա, Ալէլուիա.

Բձ. Յարեաւ Աստուած եւ ցրուեցան ամենայն թշնամիք նորա: Փախեան ատելիք նորա յերեսաց նորա:

Ալէ. Տէր թագաւորեաց զվայելութիւն զգեցաւ: Ձգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած:

Փառք եւ երկրպ. Այժմ եւ միշտ. Ալէ.:

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Բկ. Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո, եւ դարձուցեր զգերութիւն Յակոբայ: Թողեր զանիրաւութիւն ժողովրդեան քո, եւ ծածկեցեր զամենայն մեղս նոցա:

Ալէ. Օրհնեցէք մանկունք զՏէր, եւ օրհնեցէք զանունն Տեառն: Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան:

Փառք եւ երկրպ. Այժմ եւ միշտ. Ալէ.:

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Գձ. Տէր թագաւորեաց զվայելութիւն զգեցաւ: Ձգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած:

Ալէ. Գովեա Երուսաղէմ զՏէր, եւ օրհնեա զԱստ-

ուած քո Սիօն: Ձի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց, եւ օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ:

Փառք եւ երկրպ. Այժմ եւ միշտ. Ալէ.:

Ալէլուիա, Ալէլուիա, ալէլուիա:

Գկ. Օրհնեցէք մանկունք զՏէր եւ օրհնեցէք զանունն Տեառն: Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ, յայսմ հետէ մինչեւ յաւիտեան:

Ալէ. Կենդանի է Տէր եւ օրհնեալ է Աստուած եւ բարձր եղիցի Աստուած փրկութեան իմոյ: Աստուած է որ խնդրէ զվրէժ իմ եւ հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինեւ:

Փառք եւ երկրպ. Այժմ եւ միշտ. Ալէ.:

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Դձ. Գովեա Երուսաղէմ զՏէր, եւ օրհնեա զԱստուած քո Սիօն: Ձի զօրացոյց զնիգս դրանց քոց, եւ օրհնեաց զորդիս քո ի քեզ:

Ալէ. Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք, աղաղակեցէք առ Աստուած ի ծայն ցնծութեան: Տէր բարձրեալ եւ ահարկու, թագաւոր մեծ ի վերայ ամենայն երկրի:

Փառք եւ երկրպ. Այժմ եւ միշտ. Ալէ.:

Ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Դկ. Կենդանի է Տէր եւ օրհնեալ է Աստուած եւ բարձր եղիցի Աստուած փրկութեան իմոյ: Աստուած է որ խնդրէ զվրէժ իմ եւ հնազանդ առնէ զժողովուրդս ընդ ինեւ:

Ալէ. Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք, աղաղակեցէք առ Աստուած ի ծայն ցնծութեան: Տէր բարձրեալ եւ ահարկու, թագաւոր մեծ ի վերայ ամենայն երկրի:

Փառք եւ երկրպ. Այժմ եւ միշտ. Ալէ.:

Քինյ. մաղթանք. օրհնեալ Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս: Հայր մեր: Լցաք առաւօտու ողորմութեամբ: Փոխ. օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց:

Հարց աւուր պատշաճի:

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, ի յայսմհետէ մինչեւ ի յաւիտեան:

Օրհնեցէ՛ք, մանկունք զՏէր, եւ օրհնեցէք զանուն Տեառն: Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ մինչեւ ի յաւիտեան: Յարեւելից մինչ ի մուտս արեւու օրհնեալ է անուն Տեառն: Ի յայսմհետէ մինչեւ ի յաւիտեան:

Փառք եւ երկրպագութիւն Հօր եւ Որդւոյ եւ սրբոյ Հոգւոյն. եւ այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն. ի յայսմհետէ մինչեւ ի յաւիտեան:

Արի՛, Տէր, օգնեա՛ մեզ, եւ փրկեա մեզ, վասն անուան քո:

Արի՛ եւ մի՛ մերժեր զմեզ իսպառ, վասն անուան քո:

Թագաւորեսցէ Տէր յաւիտեան՝ Աստուած քո Սիօն, յազգէ յազգ: Օրհնեա՛, անծն իմ զՏէր, օրհնեցից զՏէր ի կենդանութեան իմոյ:

Դպ. Օրթի:

Քինյ. Խաղաղութիւն ամենեցուն:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Դպ. Երկիւղածութեամբ լուարուր:

Քինյ. Սրբոյ Աւետարանիս որ ըստ:

Դպ. Փա՛ռք քեզ, Տէր Աստուած մեր:

Դպ. Պոստսումէ՛:

Դպ. Ասէ Աստուած:

Դպ. Փա՛ռք յարութեան քո, Տէր, ո՛չ դադարեցայց Քրիստոս օրհնել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ:

Փա՛ռք յարութեան քո, Տէր, ո՛չ դադարեցայց Յիսուս, գովել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ:

Ես ոչ դադարեցայց, Փրկիչ, փառաւորել զքեզ զամենայն աւուրս կենդանութեան իմոյ:

Ի գիշերի համբարձէք զծնոս ձեր ի սրբութիւն, եւ օրհնեցէք զտէր:

Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք Տեառն զՏէր ի սրբութիւն, եւ օրհնեցէք զՏէր:

Լուսապայծառ հրեշտակն նստելով ի կենսատու գերեզմանին, եւ աւետէր կանանց. յարեալ Աստուած:

—o—

ԵՐԳ ԱՂՈՒՀԱՏԻ ԿԻՒՐԱԿԷԻՑՆ

(Երեցս կրկնեա եւ գլխին բարձր աւա)

Համենայն աւուրս կենաց իմոց, ես ո՛չ դադարեցայց օրհնել զքեզ, Քրիստոս, փրկիչ աշխարհի:

Համենայն աւուրս (Կրկնէ)

Ի գիշերի համբարձէք զծնոս ձեր ի սրբութիւն եւ օրհնեցէք զՏէր:

Աստ օրհնեցէք ամենայն ծառայք Տեառն, զՏէր ի սրբութիւն եւ օրհնեցէք զՏէր:

—o—

Փառք ի բարձունս Աստուծոյ, եւ յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն: Եւ օրհնութիւնք եզ ի բարձունս, օրհնեալ ես, Տէր Աստուած մեր. օրհնեմք զքեզ եւ զովեմք զքեզ, խոստովանիմք Տէր զքեզ, եւ երկիրպագանեմք քեզ, փառաւորեմք զքեզ, զոհանամք Տէր զքէն վասն մեծի փառաց քոց: Տէր թագաւոր, սուրբդ երկնային, Աստուած եւ Հայր ամենակալ Տէր եւ որդի հօր միածին, Յիսուս Քրիստոս եւ սուրբ որդի: Տէր Աստուած, Գառն Աստուծոյ եւ որդի հօր, որ առեր զմերս ի կուսէն, Ողորմեցար, բարձեր զմեզ աշխարհի, եւ արդ ընկալ զաղաչանս մեր: Սուրբդ ողնստիս ընդ աջմէ Հօր, ողորմեաց մեզ, Զի դու միայն սուրբ, դու միայն բարձրեալ ես, դու միայն Տէր մեր: Յիսուս Քրիստոս, Տէր եւ հոգիդ սուրբ՝ որ ի փառս Աստուած ընդ հօր, Ամէն:

Եւ յամենայն ժամ օրհնեմք զքեզ Տէր, եւ զովեմք զանուն սուրբ քո յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից: Արժանի արա, Տէր, զօրս զայս խաղաղութեամբ եւ առանց մեղաց պահեա զմեզ: Օրհնեալ ես Տէր Աստուած հարցն մերոց, զովեալ եւ փառաւորեալ է անուն սուրբ քո յաւիտեանս. ամէն: Օրհնեալ տէր ուսո՛ր ինձ զարդարութիւնս քո (երիցս կրկնեա): Տէր ապաւէն եղեր մեր յազգէ յազգ: Ես աղաչեմ, Տէր ողորմեա ինձ եւ բժշկեա զանձն իմ, ես մեղայ քեզ Յո՛յց մեզ Տէր զողորմութիւնս քո եւ զփրկութիւնս քո սուրբ մեզ: Տէր, ողորմութիւն քո յաւիտեան, զգործածեալ քոց մի անտես առնելու: Տէր իմ, զքեզ ապաւէն ինձ արարի, ուսո՛ր ինձ առնել զկամս քո, զի դու ես Աստուած իմ: Ի քէն է Տէր, աղբիւր կենդանութեան եւ լուսով երեսաց քոց տեսանեմք զլոյս: Ծագեա՛ զողորմութիւնս քո՛ որք ճանաչեն զքեզ Տէր:

Մաղք. Փառք, պատիւ եւ երկրպագութիւն ի բարձունս Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ:

Աձ. ալ. Զյարուեթիւն զՓրկչին օրհնեսցուք, զՓրկչին մերոյ օրհնեսցուք զյարուեթիւն:

Յարեաւ Աստուած եւ ցրուեցան ամենայն թշնամիք նորա: Փախեան ատելիք նորա յերեսաց նորա: Բձ. բլ. Զյարուեթիւն զՓրկչին օրհնեսցուք:

Զյարուեցեալն զՔրիստոս օրհնեսցուք, եւ զյարուեթիւն նորա փառաւորեսցուք:

Գձ. գլ. Զյարուեթիւն զՓրկչին օրհնեսցուք:

Որ ելի ի բարձունս եւ զերեաց զգերութիւն. էառ աւար, բաշխեաց պարգեւս եւ ետ որդւոց մարդկան:

Դձ. դլ. Զյարուեթիւն զՓրկչին օրհնեսցուք:

Որ համբերեաց խաչի եւ եղաւ ի նորափոր վիմի, եւ Աստուածային յարութեամբն զմահացեալսն վերաբերեաց ի կեանս:

—o—

ԵՐԳ. ՀԱՄԲԱՐՁՄԱՆ ԳՐԻՍՏՈՍԻ

Զյարուեթիւն զՓրկչին օրհնեսցուք. զՓրկչին մերոյ օրհնեսցուք զյարուեթիւն:

Համբարձաւ Աստուած օրհնութեամբ եւ Տէր մեր ծայնիւ փողոյ:

Հոգեգալսեալն. Զգալուստ Հոգւոյն օրհնեսցուք. զՀոգւոյն սրբոյ օրհնեսցուք զգալուստ: Յեկեղեցիս բարեբանեցէք զԱստուած եւ զՏէր յաղբերացն Իսրայէլի:

Մաղկազարդի. Այսօր մտանէ թագաւորն մեր

Քրիստոս ի յերուսաղէմ նոր քաղաք Դաւթի:

Ընդ առաջ ելին ծերքն ոստովք ձիթենօք, եւ զԱստուածորդին փառաւորէին:

Վառդավառի. Քո են երկինք եւ քո է երկիր, զաշխարհս լրիւ իւրով դու հաստատեցեր:

Զհիւսիս եւ զհարաւ դու արարեր, Թափօր եւ Հերմօն յանուն քո ցնծասցեն:

Ծննդեան եւ Աւետման. Իջցէ որպէս զանծրեւ ի վերայ զեղման, որպէս ցօղ զի ցօղէ յերկիր:

Աստուած զիրաւունս քո արքայի տուր, եւ զարդարութիւն քո որդւոյ թագաւորի:

Խաչի. Ետուր երկիւղածաց քոց նշան, զի ապրեացին յերեսաց աղեղան:

Որպէս փրկեցան սիրելիք քո, կեցո աջով քով եւ լուր մեզ:

Յայնուրեան եւ Տեառնդառաջի. Արեգակն արդարութեան յայսօր յայտնեցար ազգի մարդկան, մարդ եղեալ սրբեցեր զըուրս վերածնեալ զմեզ մկրտութեամբն սրբոյ Հոգւոյն:

Ի վայելչութիւն փառաց սրբութեան քո, ի յարգանդէ յառաջ քան զարուսեակ ծնայ զքեզ, մարդ եղեալ:

—o—

Սուրբ Աստուած, սուրբ եւ հզօր, սուրբ եւ անմահ, որ... վասն մեր, ողորմեա՛ մեզ (Երիցս կրկնեա):

Փառաւորեալ եւ օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս Աստուածածին Մարիամ մայր Քրիստոսի, մատո զաղաչանս մեր որդւոյ քո եւ Աստուծոյ մերոյ:

ՄԱՂԹ. Փրկել զմեզ ի փորձութենէ եւ ամենս վտանգից մերոց:

ՔԱՐՈՁ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղ.:

Վասն լսելի լինելոյ Տեառն Աստուծոյ ծայնի աղաչանաց մերոց բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին, եւ իջանելոյ ի վերայ մեր ողորմութեան եւ գթութեան Տեառն Աստուծով: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո եւ ողորմեա:

Օրհնութիւն եւ փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ:

—o—

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան:

Օրհնեցէ՛ք մանկունք զՏէր, և օրհնեցէք զանունն Տեառն:

Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ, յայսմհետէ մինչեւ յաւիտեան:

Յարեւելից մինչ ի մուտս արեւու օրհնեալ է անուն Տեառն:

Բարձր է ի վերայ ամենայն ազգաց Տէր, եւ յերկինս են փառք նորա:

Ով է որպէս Տէր Աստուած մեր ի բարձունս բնակեալ եւ զխոնարհս տեսանէ յերկինս եւ յերկրի:

Յարուցանէ զաղբատս յերկրէ եւ բարձր առնէ զտառապեալս յաղբերաց:

Նստուցանէ զնոսա իշխանս ընդ իշխանս ժողովրդեան իւրոյ:

Բնակեցուցանէ զամուլն ի տան ուրախամիտ, որպէս մայր, որդւովք բերկրեալ:

—o—

Նորաստեղծեալ բանն յանէից ի սկզբանէ զերկինս երկնից, եւ զերկնային զօրս անմարմնոց իմանալեացն զուարթնոց եւ զգալի տարերց քառից հա-

կառակաց միաբանից, որով յաւէտ փառաբանի երրորդ դոկթիւնն անճառելի:

Երեքսրբեան մի տէրութիւն, միով բնութեամբ աստուածութիւն, լոյսն որ անեղ արարչական ասաց լինել լոյս եղական, զոր եւ ծագեաց յօրն առաջին միաշաբաթ կիւրակէին, որով յաւէտ փառ...

Բարունօրէն բացատրեսցուք, զծածկեալ խորհուրդն ծանիցուք, զի լոյսն անտես իմանալի, մաքուր հոգւոց տեսանելի, ի սոյն ծագեաց միաշաբաթ մեզ յարութեան սուրբ ճառագայթ, եկայք փրկեալք ընդ զուարթնոյն տուք օրհնութիւն յարուցելոյն:

Սէրդ սիրով խոնարհեցար, ի փրկութիւն մեր մարմնացար, նովին մարմնովն, խաչեցար, ի գերեզման մահու եղար, այսօր յարեար աստուածաբար, ի հրեշտակաց քարոզեցար, եկայք փրկ.:

Երեւեցար խնկաբերիցն յողջոյն կենաց ուրախալից, եւ ի լերինն Գալիլիա առաքելոց մետասանից, արժանացո զմեզ ընդ նոսին զքեզ տեսանել յօրն վերջին, եկայք փրկ.:

Սիօնի որդիք, զարթի՛ք, հարսին լուսոյ տուք աւետիք, եթէ փեսայն քո յարուցեալ յաղթեաց մահու իշխանութեամբ, զայ պսակէ զքեզ փառօք, եւ ընդ առաջ պնենալ զարդիւք, երգեա երգ նոր յարուցելոյն ննջեցելոց կենաց պտղոյն:

— 0 —

Բրգ. Խնդրեսցուք հաւատով միաբանութեամբ ի տեսնէ զի զողորմութեան զշնորհն իւր արասցէ ի վերայ մեր տէրն ամենակալ կեցուցէ եւ ողորմեսցի: Կեցո տէր:

Տէր ողորմեա, տէր ողորմեա, տէր ողորմեա:

ԵՐԳԵՑՈՂ ՈՒԹԻՒՆ

Ի ԴԵՄՍ Ս. ՊԱՏԱՐԱԳԻ

Դպ. Խորհուրդ խորին անհաս անսկիզբն, որ զարդարեցեր զվերին պետութիւնդ. ի յառազաստ անմատոյց լուսոյն. գերապանծ փառօք զդասս հրեղինաց, Անճառահրաշ զօրութեամբ ստեղծեր զԱշամ պատկեր տիրական, եւ նազելի փառօք զգեստաւորեցեր ի դրախտն Ադենի տեղի բերկրանաց: Չարչարանօք քո սուրբ միածնիդ նորոգեցան արարածք ամենայն եւ վերստին մարդն անմահացաւ, զարդարեալ ի զգեստ անկողոպտելի: Անծրեւածին բաժակ հրահոսան, որ հեղան յառաքեալսն ի սուրբ վերնատանն, հեղ եւ ի մեզ Հոգիդ սուրբ Աստուած ընդ պատմութեանին զքո զիմաստութիւն: Տան քում վայելէ սրբութիւն որ զգեցար զվայելչութիւն, սրբութիւն փառաց ընդ մէջ քո ամեալ, պատեա զմէջս մեր ճշմարտութեամբ: Որ զարազործ բազուկս քո տարածեցեր ընդ դէմ աստեղաց, հաստատեա զբազուկս մեր կարողութեամբ, համբարծմամբ ձեռաց առ քեզ միջնորդել: Ի իւսմամբ Թագ ի գլուխ պատեսցես զմիտս եւ զգայարանս. խաչանիշ ուրարմամբ ըստ ահարովնի. ծաղկեալ յոսկեթել ի զարդ խորանին: Բամից բոլորից տիրապէս աստուածպետական. նափորտապատ սիրով զմեզ ըզգեստաւորեցեր, քում սուրբ խորհրդոյդ լինել սպասաւոր: Թագաւոր երկնաւոր. զեկեղեցի քո անշարժ պահեա. եւ զբերկրապազուս անուանդ քում պահեա ի խաղաղութեան:

Բհն. Եւ վասն սրբուհւոյ Աստուածածնին:

Մկ. Սուրբ զԱստուածածնին եւ զամենայն

սուրբս բարեխօս արասցուք առ Հայր ի յերկինս զի կամեցեալ ողորմեսցի եւ զթացեալ կեցուցէ զարարածս իւր: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո՛ր եւ ողորմեա՛:

Քհնյ. Ընկալ Տէր, զաղաչանս մեր բարեխօս:

Դպ. Յիշեսցիր եւ զմեզ առաջի անմահ Գառինն Աստուծոյ:

Քհնյ. Յիշեալ լիջիբ առաջի անմահ Գառինն Աստուծոյ:

Դպ. Աղաղակեցէք առ Տէր ամենայն երկիր, ծառայեցէք Տեառն ուրախութեամբ:

Մտէք առաջի նորա ցնծութեամբ, ծաներուք զինա է Տէր Աստուած մեր:

Նա արար զմեզ, եւ ոչ մեր էաք, մեր ժողովուրդ եւ խաշն արօտի նորա:

Մտէք ընդ դրունս նորա խոստովանութեամբ եւ օրհնութեամբ, ի յարկս նորա:

Նոստովան եղերուք Տեառն, եւ օրհնեցէք զանուն նորա:

Գաղցր է Տէր, յաւիտեան է ողորմութիւն նորա. յազգէ մինչեւ յազգ է ճշմարտութիւն նորա:

Փառք հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Մեկ. Սուրբ եկեղեցեալս աղաչեսցուք զՏէր՝ զի սովաւ փրկեսցէ զմեզ ի մեղաց՝ եւ կեցուցէ շնորհիւ ողորմութեան իւրոյ: Ամենակալ Տէր Աստուած մեր, կեցո՛ր եւ ողորմեա՛:

Քհնյ. Ի մէջ տաճարիս եւ առաջի Աստուածըն:

Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Մեկ. Դատ արա ինձ, Աստուած, եւ իրաւ արա ինձ ի դատաստանի իմում:

Քհնյ. Յազգէ որ ոչ է սուրբ ի մարդոյ մեղա:

Մեկ. Օրհնեսցուք զամենակալն Աստուած, զՀայր Տեառն մերոյ Յիսուսի Քրիստոսի, որ արժանի արար զմեզ կալ ի տեղւոջս փառաբանութեան, եւ երգել զերգս հոգեւորս, ամենակալ Տէր Աստուած մեր կեցո եւ ողորմեա:

Քհնյ. Ի յարկի սրբութեան եւ ի տեղւոջս փառա:

—o—

Շարական խնկարկութեան Մեքոյ Պատարագիս

Գկ. Յայս յարկ նուիրանաց ուխտի Տեառն Տաճարիս՝ ժողովեալքս աստանօր ի խորհուրդ պաշտման պաղատանաց առաջիկայ Սուրբ Պատարագիս. խնկովք անուշիւք խումբ առեալ պարեմք ի վերնայարկ սրահս խորանիս, ուղղութեամբ ընկալ զաղօթս մեր որպէս բուրումն անուշահոտ խնկող տաշխից եւ կինամոնաց, եւ զմատուցողս պահեա սրբութեամբ միշտ եւ հանապազ քեզ սպասաւորել:

Բարեխօսութեամբ մօր քո եւ կուսի ընկալ զաղաչանս քոց պաշտօնէիցս: Որ զերագոյն քան զերկինս պայծառացուցեր սուրբ զեկեղեցի արեամբ քո Քրիստոս, եւ ըստ երկնայնոցն կարգեցեր ի սմա զդասս առաքելոց եւ մարգարէից, սուրբ վարդապետաց, այսօր ժողովեալ դասք քահանայից, սարկաւազաց, դպրաց եւ կղերիկոսաց, խունկ մատուցանեմ առաջի քո Տէր, յօրինակ ըստ հնումն Զաքարիայ, ընկալ առ ի մէջ զխնկանուէր մաղթանս, որպէս զպատարագն Աբէլի, զՆոյի եւ զԱբրահամու, բարեխօսութեամբ վերին քո

զօրացդ միշտ անշարժ պահեա զԱթոռ Հայկազնեայս:

Ձանապական կոյսն Մարիամ Աստուածածինն խոստովանի սուրբ եկեղեցի, ուստի տուաւ հացն անմահութեան և բաժակ մեզ ուրախարար, տուք օրհնութիւնք նմա հոգեւոր երգով:

— օ —

ՇԱՐԱԿԱՆՔ ԹԱՓՕՐԻ

Դձ. Փառաբանակից Հօր Որդի, որ վասն մեր խաչեցար, զդժոխս աւերեալ յարեար յաւուր երրորդի, փառք յարութեան քո Տէր: Հրեշտակապետին իջումն որ ըզպահապանսն երկիւղիւ զարհուրեցոյց առ դրանն զերեզմանին, փառք յարութեան: Իւ սքանչելի սուրբ կանանցն աւետարանէն ասելով, յարեաւ Քրիստոս յարուցիչն մեռելոց. փառք յարութեան:

Ակ. Կանանցն կանխելով ի թաղումն կենդանւոյն, տեսին ըզվէմն ի դրանցն ի բաց մերժեալ: Թափուր զգերեզմանն և ունայն տեսանէին և տրտմութեամբ լային յուսահատեալք: Մայր խաչեցելոյն զի՞ լաս յուսահատեալ, քանզի Քրիստոս փառօք մեծաւ, յարեաւ:

Բձ. Ձայն աւետաւոր հրեշտակին զուարմացոյց զառաւօտեան կանայսն, զՔրիստոսի պատմելով զյարութիւն: Մի յուսահատիք տրտմութեամբ այլ ցնծացէք բերկրելով խնկազգեացք աստուածայնոյն և փափաքողք յարութեան: Փութացարուք ի Գալիլիա, աւետարանեցէք աշակերտաց, եթէ յարեաւ Քրիստոս և խափանեաց զմահ:

Գկ. Տեսիլ փայլակնածն զուարթնոյն ի վիմին հնչեցեալ առ խնկազգեաց կանայսն, փարատեցոյց զերկիւղալից տրտմութիւնն: Պահապանքն պակուցեալ ա-

հարեկ լինէին և կանանցն աւետարանեալ մահ մահու յաղթեաց և ծանուցաւ մահ: Քարոզս առաքելով առ երջանիկ առաքեալսն, փութացարուք ի Գալիլիա եւ տեսանիցէք զկենագործողն զՔրիստոս:

Մրկ. Օրհնեա Տէր:

Քհնյ. Օրհնեալ թագաւորութիւն Հօր և: Եւ աւի ժամամուտ ըստ պատգամի աւուրն

Մրկ. Եւ եւս խաղաղութեան: Օրհնեա Տէր:

Քհնյ. Օրհնութիւն և: Խաղաղութիւն:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քուս:

Մրկ. Աստուծոյ երկիրպագեացուք:

Դպ. Առաջի Քո, Տէր:

Քհնյ. Տէր Աստուած մեր, որոյ կարողութիւն:

Կիր. Միածին որդի և բանդ Աստուած և անմահ էութիւն, որ յանձն առեր մարմնանալ ի սրբուհւոյ Աստուածածնէն եւ ի միշտ կուսէն. անփոփոխելիդ Աստուածամբ Քրիստոս Աստուած մեր, մահուամբ զմահ կոխեցեր. մինդ ի սրբոյ Երրորդութենէն՝ փառաւորակից ընդ հօր և սրբոյ հոգւոյն կեցո զմեզ:

ՃԱՇՈՒ ՇԱՐԱԿԱՆՔ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Տեւ թագաւորեաց զվայելչութիւն զգեցաւ:

Աձ. Զթագաւորն փառաց Քրիստոս որ վասն մեր մարմնացաւ ի սրբոյ կուսէն և խաչի համբերելով, միաբանութեամբ երգով բարեբանեցուք: Որ ըզթաղումն երեքօրեայ յանձն էառ յարուցեալ ի մեռելոց իշխանութեամբ, միաբանութիւն: Կարողապէս զդրուսադ ժոխոց խորտակեաց, եկեղեցւոյ իւրում զգեցոյց մեծ վայելչութիւն, միաբանութեամբ:

Ակ. Թագաւորեաց Աստուած ի վերայ հեթանո-

սաց և լուսազարդեալ պայծառացոյց սուրբ զեկեղեցի, ժողովուրդք զԲրիստոս բարեբանեցէք: Զգեցաւ Տէր զօրութիւն ընդ մէջ իւր էած, բանզի շիջոյց զխայթոց մահու խաչին իւրով սրբով, ժողովուրդք: Յարեաւ Աստուած և տիեզերք ամենայն նորափեսուր զարդարեցան և մանկունք հաղորդեցան մարմնոյ և արեան կենարարարին:

Բձ. Թագաւորին յաւիտենից մատուցուք զօրհներգութիւն որ ի կուսէն մարմնացաւ, հաստատեաց զաշխարհս ի հաւատս անսասանելի, փառք նմա այժմ և յաւիտեան: Որ կամաւ համբեր մահու խաչի Աստուած բանն և եհեղ զարիւն իւր սուրբ ի փրկութիւն տիեզերաց, փառք նմա: Աստուածապէս յարուցեալ ի նորափոր ի վիմէն լուսազարդեաց զեկեղեցի իւր սուրբ ի փառս և գովեստ անուան իւրոյ, փառք նմա:

Բկ. Օրհնութիւն ի բարծունս տնօրինեցելոյն ի կուսէն Թագաւորին մերոյ Ալէլուիա ալէլուիա: Օրհնութիւն ի բարծունս անսասանելի եւ հաստատուն յուսոյն մերոյ Ալէ.: Օրհնութիւն ի բարծունս անբաժանելի և միասնական սուրբ Երրորդութեանն Ալէ.:

Գձ. ԶԹագաւորն Բրիստոս օրհնութեամբ երգով բարեբանեցէք, ամենայն երկիր: Արարողին երկնի եւ երկրի մատուցուք երգով միաբանութիւն ամենայն երկիր: Երրորդութեանն և մի Աստուածութեանն մատուցուք պատիւ, երկրպագութիւն յաւիտեանս ամէն:

Գկ. Լուսով աստուածութեան քո Բրիստոս, լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի, պահեա զսա անշարժ յաւիտեան: Տօն է այսօր յերուսաղէմ հաւատացելոց բազմութեամբ զնաւակատիս սուրբ եկեղեցւոյ, պահ-

եա զսա: Բացան դուռնըք հաւատոյ նոր Սիովնի ընդունիլ զանմահ փեսայդ յառազաստ, բաշխէ զմարմին քո և զարիւն, պահեա զսա:

Դձ. Թագաւոր Բրիստոս էակից Հօր և Հոգւոյն, որ վասն մեր մարմնացար ի սուրբ Կուսէն, Թագաւոր փառաց Բրիստոս բեզ փառք: Որ կամաւոր մահուամբ զմահ մեռուցեր, և անապական յարութեամբդ քո նորոգեցեր զաշխարհս, Թագաւոր փա.: Որ կենդանարար արեամբդ քո լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի, երգեմք բեզ ընդ հրեշտակս ասելով, Թագաւոր փա.:

Դկ. Որ անբաւելի յաղթող զօրութեամբ Թագաւորես երկնի՝ և երկրի Բրիստոս Աստուած, օրհնարանեմք զքեզ: Որ փառակցութեամբ ընդ Հօր վերօրհնիս յանմահից և խոնարհեալ մարմին զգեցար փառաց Թագաւոր, օրհնաբա.: Որ կարողապէս զմահ կոխեցեր և յարուցեալ լուսաւորեցեր սուրբ զեկեղեցի անմահ էութիւն, օրհնաբա.:

Սկ. Օրհնեա Տէր.

Բհնյ. Զի քո է կարողութիւն և զօրութիւն:

Մկ. Պոսխումէ:

Դպ. Սուրբ Աստուած սուրբ և հօգօր, սուրբ եւ անմահ, որ յարեար ի մեռելոց, ողորմեա մեզ: (Երիցս կրկնեա):

Մկ. Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչ.:

Դպ. Տէր ողորմեա՛:

Մկ. Վասն խաղաղութեան ամենայն աշխարհի և հաստատութեան սրբոյ եկեղեցւոյ զՏէր աղաչեսցուք:

Դպ. Տէր ողորմեա՛:

Մկ. Վասն հայրապետին մերոյ տեառն (այս

անուն) կենաց և փրկութեան հոգւոյ նորին զՏէր աշխատութիւնը:

Դպ. Տէր ողորմեա՛:

Արկ. Վասն վարդապետաց, քահանայից, սարկաւազաց, դպրաց և ամենայն ուխտի մանկանց եկեղեցւոյ, զՏէր աղաչւո՛ւ:

Դպ. Տէր ողորմեա՛:

Արկ. Վասն բարեպաշտ թագաւորաց եւ աստուածասէր իշխանաց, զօրավարաց եւ զօրաց նոցին զՏէր աղաչւո՛ւ:

Դպ. Տէր ողորմեա՛:

Արկ. Վասն հոգւոցն հանգուցելոց որք:

Դպ. Յիշեա՛ Տէր եւ ողորմեա՛:

Արկ. Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ:

Դպ. Տէր ողորմեա՛:

Արկ. Զանծինս մեր եւ զմիմիանս:

Դպ. Քեզ Տեառնդ, յանձն եղիցուք:

Արկ. Ողորմեաց մեզ Տէր Աստուած մեր:

Դպ. Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմա՛:

Արկ. Օրհնեա Տէր:

Քննյ. Զի ողորմած եւ մարդասէր ես:

Դիւրքն եւ Աւետարանն կը կարդացուի:

ԱԼԷԼՈՒԻՍՅՔ ՃՄՇՈՒ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ

Աձ. Դու յարուցեալ զթացիս ի վերայ Սիօնի, ժամանակ զթալոյ նորա հասեալ է ժամ:

Ակ. Օրհնեցէք զՏէր յօրհնութիւն ի նոր, օրհնութիւն նմա յեկեղեցիս սրբոց:

Բձ. Ծափս հարէք ամենայն հեթանոսք, աղաղակեցէք առ Աստուած ի ծայն ցնծութեան:

Բկ. Արի, Տէր Աստուած իմ ի հրամանս քո զոր պատուիրեցեր եւ ժողովք ժողովրդոց շուրջ եղիցին զքեւ:

Գձ. Ուրախ եղեւ Իսրայէլ յարարիչ իւր, որդիք Սիօնի ցնծացեն ի թագաւորն իւրեանց:

Գկ. Եկայք եւ տեսէք զգործս Աստուծոյ. որպէս զի ահեղ են խորհրդով քան զամենայն որդիս մարդկան:

Դձ. Հաճեցար Տէր ընդ երկիր քո եւ դարձուցեր զգերութիւն Յակոբայ:

Դկ. Յարեաւ Աստուած եւ ցրուցան ամենայն թշնամիք նորա, փախեան ատելիք նորա յերեսաց նորա:

Դպ. Փառք քեզ Տէր Աստուած մեր:

Արկ. Հաւատամք ի մի Աստուած ի հայրն ամենակալ՝ յարարիչն երկնի եւ երկրի, երեւելեաց եւ աներեւոյթից: Եւ ի մի տէր Յիսուս Քրիստոս որդին Աստուծոյ՝ ծնեալն յԱստուծոյ հօրէ, միածին՝ այսինքն յէութենէ հօր: Աստուած յԱստուծոյ, լոյս ի լուսոյ, Աստուած ճշմարիտ յԱստուծոյ ճշմարտէ, ծնունդ եւ ոչ արարած: Նոյն ինքն ի բնութենէ հօր, որով ամենայն ինչ եղեւ յերկինս եւ ի վերայ երկրի, երեւելիք եւ աներեւոյթք: Որ յաղագս մեր մարդկան եւ վասն մերս յփրկութեան իջեալ ի յերկնից մարմնացաւ, մարդացաւ, ծնաւ կատարելապէս ի Մարիամայ սրբոյ կուսէն հոգւովն սրբով: Որով էառ զմարմին, զհոգի եւ զմիտ, եւ զամենայն որ ինչ է ի մարդ, ճշմարտապէս եւ ոչ կարծեօք: Զարչարեալ, խաչեալ, թաղեալ, յերրորդ աւուր յարուցեալ, ելեալ ի յերկինս նովին մարմնովն նստաւ ընդ աջմէ հօր: Դալոց է նովին մարմնովն եւ փառօք հօր ի դառնէ զկենդանիս եւ

զմեռեալս, որոյ թագաւորութեանն ոչ գոյ վախճան:
Հաւատամք եւ ի սուրբ հոգին՝ յանդէն եւ ի կատար-
եալն, որ խօսեցաւ յօրէնս եւ ի մարգարէս եւ յաւե-
տարանս: Որ էջն ի Յորդանան, քարոզեաց յառաքեալն
եւ բնակեցաւ ի սուրբսն: Հաւատամք եւ ի մի միայն
ընդհանրական եւ յառաքելական եկեղեցի, ի մի մկրդ-
տութիւն, յապաշխարութիւն, ի քաւութիւն եւ ի թո-
ղութիւն մեղաց: Ի յարութիւնն մեռելոց, ի դատա-
տանն յաւիտենից հոգւոց եւ մարմնոց, յարքայու-
թիւնն երկնից եւ ի կեանսն յաւիտենականս:

— 0 —

Իսկ որք ասն, էր երբեմն՝ յորժամ ոչ էր
որդի, կամ էր երբեմն յորժամ ոչ էր սուրբ հո-
գի. կամ թէ յօչէից եղեն, կամ յայլմէ էութենէ ա-
սն լինել զորդին Աստուծոյ եւ կամ զսուրբ հոգին. եւ
թէ փոփոխելիք են կամ ալլալելիք, զայնպիսիսն նը-
զովէ կաթողիկէ եւ առաքելական եկեղեցի:

Մեկ. Օրհնեա՛ Տէր:

Քհնյ. Իսկ մեր փառաւորեսցուք:

Մեկ. եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչ:

Դպ. Ամէն, Տէր ողորմեա:

Մեկ. եւ եւս հաւատով աղաչեսցուք եւ խընդ-
րեսցուք ի Տեառն Աստուծոյ եւ ի փրկչէն մերմէ Յի-
սուսէ Քրիստոսէ ի ժամուս պաշտաման եւ աղօթից:

Դպ. Կեցո՛ Տէր:

Մեկ. Չժամ սուրբ պատարագիս եւ զառաջիկայ
օրս խաղաղութեամբ անցուցանել:

Դպ. Շնորհեա՛ Տէր:

Մեկ. Չհրեշտակ խաղաղութեան պահ:

Դպ. Շնորհեա՛ Տէր:

Մեկ. Չքաւութիւն եւ զթողութիւն:

Դպ. Շնորհեա՛ Տէր:

Մեկ. Չսրբոյ խաչին մեծ եւ կարող զօրութ:

Դպ. Շնորհեա՛ Տէր:

Մեկ. եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ:

Դպ. Տէր ողորմեա՛:

Մեկ. Չանձինս մեր եւ զմիմեանս:

Դպ. Քեզ Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Մեկ. Ողորմեա՛ մեզ, Տէր Աստուած մեր:

Դպ. Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմ:

Մեկ. Օրհնեա՛ Տէր:

Քհնյ. Որպէս զի արժա: Խաղաղութիւն ամեն:

Դպ. եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Մեկ. Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

Դպ. Առաջի քո Տէր:

Քհնյ. Խաղաղութեամբ քով Քրիստոս:

Մեկ. Օրհնեա՛ Տէր:

Քհնյ. Տէր Աստուած օրհնեսցէ զամեն:

Դպ. Ամէն:

Մեկ. Մի՛ ոք յերեխայից, մի՛ ոք ի թերեհաւա-
տից եւ մի՛ ոք յապաշխարողաց եւ յանմաքրից մեր-
ձեսցի յաստուածային խորհուրդս:

Դպ. Մարմին տէրունական եւ արիւն փրկչա-
կան կայ առաջի երկնային զօրութիւնքն աներեւոյթք,
երգեն եւ ասնն անհանգիստ բարբառով, սուրբ, սուրբ,
սուրբ Տէր զօրութեանց:

Մեկ. Մաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մե-
րում, դպիրք, ծայնիւ քաղցրութեամբ զերգս հոգե-
ւորս:

— 0 —

(Եւ դախբն երգեն զսրբասացութիւն
pus խորհրդոյ աւուրն)

Ծննդեան, Աւետեաց, Վարդավառի եւ Աստուածածնի

Բազմութիւնք հրեշտակաց և զօրաց երկնաւորաց իջեալ ի յերկնից ընդ միածին թագաւորին: Որք երգէին և ասէին, սա է Որդին Աստուծոյ, ամենեքեան ասացուք, ուրախ լերուք երկինք և ցնծասցեն հիմունք աշխարհի: Զի Աստուածն յաւիտենական ի յերկրի երեւեցաւ և ընդ մարդկան շրջեցաւ, զի կեցուցէ զանծինս մեր:

Մեծի Հինգուաբթի

Զերգս հոգեւորս, որ վերանստիս ի կառս հրանիւթս քառակերպեանս անճառելի բանդ Աստուած:

Այսօր իջեալ ի յերկնայնոցն վասն քո արարածոցս, յանձն առեր բազմիլ ընդ աշակերտսն: Եւ սերովբէքն և բերովբէքն վերին զօրացն սքանչացեալ աղաղակէին ասելով սուրբ, սուրբ, սուրբ Տէր զօրութեանց:

Յինանց եւ Խաչի

Ո՞վ է, որպէս Տէր Աստուած մեր խաչեցաւ վասն մեր, թաղեցաւ եւ յարեաւ, հաւատարիմ եղել յաշխարհի եւ համբարծաւ փառօք: Եկայք ժողովուրդք զօրհնութիւն ընդ հրեշտակս երգեսցուք նմա ասելով սուրբ, սուրբ, սուրբ եւ Տէր Աստուած մեր:

Կիւրակէ Եկեղեցւոյ, Ծաղկազարդի

Հրեշտակային կարգաւորութեամբ լցեր Աստուած զքո սուրբ զեկեղեցի: Հազարք հազարաց հրեշ-

տակապետք կան առաջի քո և բիւրք բիւրոց հրեշտակք պաշտեն զքեզ Տէր, և ի մարդկանէ հաճեցար ընդունիլ զօրհնութիւն ծայնիւ խորհրդականաւ. սուրբ, սուրբ, սուրբ Տէր զօրութեանց:

Պահոց, Ննջեցելոց

Վասն յիշատակի հանգուցելոցն, ընկալ հայր սուրբ մարդասէր զպատարագս: Եւ համարեա զհոգիս նոցա ի թիւ սրբոց քոց յարքայութեան երկնից: Մանաւանդ զի հաւատով մատուցուք զպատարագս, հաշտեսցի Աստուածութիւնդ և հանգուցէ զհոգիս նոցա:

Մարտիրոսաց

Սրբութիւն սրբոց, մեծ և ահաւոր եւ զինուորութիւնք հրեշտակացն օրհնեն զքեզ եւ ասեն. փառք ի բարձունս Աստուծոյ եւ յերկիր խաղաղութիւն:

Մարգարէից, Առաքելոց եւ Հայրապետաց

Ամենակալ եւ Տէր զօրութեանց, որ թագաւորդ եւ յաւիտենից: Որ նստիս յերկնից ի յերկնս եւ լոյս ծագես յարարածս քո: Որ խոնարհութեամբ իջեր ի յերկիր, քեզ պատարագս մատուցանեմք եւ սուրբ զանունդ քո փառաւորհմբ Տէր, որ պսակիչդ եւ քոց սրբոց (այս անուն), վասն զի սոքա են մեզ բարեխօս Տէր ամենակալ, ի բուռ յարքայութեանդ:

Մէկ. Համբարծէք իշխանք զդրունս ձեր ի վեր, համբարծին դրունք յաւիտենից, եւ մտցէ թագաւոր փառաց:

Քննյ. Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց, տէր հօգօր զօրութեամբ իւրով, տէր կարող ի պատերազմի:

Արկ. Համբարձէք իշխանք զդրունս ձեր ի վեր,
համբարձին դրունք յաւիտենից եւ մտցէ թագաւոր
փառաց:

Քհնյ. Ո՞վ է սա թագաւոր փառաց տէր զօրու-
թեանց:

Արկ. Սա ինքն է թագաւոր փառաց:

Քհնյ. Օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Արկ. Եւ եւս խաղաղութեամբ զՏէր աղագ:

Դպ. Տէր ողորմեա:

Արկ. Եւ եւս հաւատով եւ սրբութեամբ կաց-
ցուք յաղօթս առաջի սրբոյ սեղանոյս Աստուծոյ ա-
հիւ: Մի՛ խղճիւ եւ զայն թակղութեամբ, մի՛ պատրա-
րանօք եւ խաբէութեամբ: Մի՛ երկմտութեամբ եւ
թերահաւատութեամբ. այլ ուղիղ վարուք պարզ մը-
տօք, միամիտ սրտիւ, կատարեալ հաւատով: Լցեալ
սիրով, լի եւ առաւելեալ ամենայն գործովք բարու-
թեան: Կացցուք յաղօթս առաջի սրբոյ սեղանոյս Աս-
տուծոյ. եւ գտցուք զողորմութեան զշնորհս: Յաւուր
յայտնութեան եւ ի միւսանգամ զալստեան՝ Տեառն
մերոյ եւ փրկչին Յիսուսի Քրիստոսի, կեցուցէ եւ
ողորմեսցի:

Դպ. Կեցո՛ւ տէր, եւ ողորմեա:

Արկ. Օրհնեա Տէր:

Քհնյ. Շնորհօք եւ մարդ: Խաղաղութիւն:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Արկ. Աստուծոյ երկիրպագեացուք:

Դպ. Առաջի քո տէր:

Արկ. Ողջոյն տուք միմեանց ի համբոյր սրբու-
թեան եւ որք ոչ էք կարողք հաղորդիլ աստուածային
խորհրդոյն առ դրունս ելէք եւ աղօթեցէք:

Դպ. Քրիստոս ի մէջ մեր յայտնեցաւ, որ էնն
Աստուած աստ բազմեցաւ: Խաղաղութեան ծայն հըն-
չեցաւ, սուրբ ողջունի հրաման տուաւ: Եկեղեցիս մի
անձն եղեւ, համբոյրս յօդ լրման տուաւ: Թշնամու-
թիւնն հեռացաւ, սէրն յընդհանուրս սփռեցաւ: Արդ՝
պաշտօնեայք, բարձրեալ զծայն տուք օրհնութիւն ի
մի բերան, միասնական Աստուածութեանն, որում
Սրովբէքն են սրբաբան:

Ոմանք եւ զայս ասեց ի հանդիսի սօնի

Արկ. Որք հաւատով կայք յանդիման, սուրբ Սե-
ղանոյս արքայական, տեսէք բազմեալ զՔրիստոս ար-
քայն եւ շուրջ պատեալ զօրք վերնական:

Դպ. Վեր համբառնամք զայս ունելով եւ պա-
ղատիմք զայս ասելով, զմեզս մեր մի՛ յիշեսցես, այլ
զթութեամբ քո քաւեսցես, ընդ հրեշտակաց օրհնեմք
զքեզ եւ ընդ սրբոց քոց Տէր փառք քեզ:

Արկ. Ահիւ կացցուք, երկիւղիւ կացցուք, բար-
ւոք կացցուք, եւ նայեցարուք զգուշութեամբ:

Դպ. Առ քեզ, Աստուած:

Արկ. Պատարագ Քրիստոս մատչի անարատ
զառն Աստուծոյ:

Դպ. Ողորմութիւն եւ խաղաղութիւն եւ պա-
տարագ օրհնութեան:

Արկ. Օրհնեա՛, Տէր:

Քհնյ. Շնորհք, սէր եւ աստուածային սրբ:

Դպ. Ամէն, եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Արկ. Զդրունս, զդրունս, ամենայն իմաստու-
թեամբ եւ զգուշութեամբ: Ի վեր ընծայեցուցէք զմիտս
ձեր աստուածային երկիւղիւ:

Դպ. Ունիմք առ քեզ, Տէր ամենակալ:

Արկ. Եւ զոհացարուք զՏեառնէ բոլորով սրտիւ:

Դպ. Արժան եւ իրաւ:

Արկ. Օրհնեա՛, Տէր:

Քհնյ. Եւ ընդ Սերովբէսն եւ ընդ Քերովբ:

(Իսկ ի հանդիսի աւուրս, զկնի Արժան

եւ Իրաւից գայս ասեն)

Արկ. Եւ զստոյգ փրկութեան՝ որ միշտ ընդ ամենայն տեղիս, զոհութիւն մատուցանեմք քեզ, Քրիստոս:

Դպ. Որով եւ զհրաշալի գյարութիւնդ քո զովն զօրութիւնք:

Արկ. Սարսիխ սերովբէքն:

Դպ. Դողան քերովբէքն:

Արկ. Եւ իշխանութիւնք վերին պետութեանցն պար առեալ քաղցր ծայնիւ եղանակեն եւ ասեն.

Դպ. Սուրբ, սուրբ, սուրբ, Տէր զօրութեանց: Լի են երկինք եւ երկիր փառօք քո, օրհնութիւն ի բարծունս օրհնեալ, որ եկիր եւ գալոցդ ես անուամբ Տեառն, ովսաննա ի բարծունս:

Արկ. Օրհնեա՛, Տէր:

Քհնյ. Առէ՛ք, կերէ՛ք, այս է մարմին իմ:

Դպ. Ամէն:

Արկ. Օրհնեա՛, Տէր:

Քհնյ. Արբէ՛ք ի սմանէ ամենեքեան, այս:

Դպ. Ամէն, Հայր երկնաւոր, որ զՈրդիդ քո եւ տուր ի մահ վասն մեր, պարտապան պարտեաց մեռոց, հեղմամբ արեան նորա աղաչեմք զքեզ, ողորմեա՛ քո բանաւոր հօտի:

Արկ. Օրհնեա՛, Տէր:

Քհնյ. Եւ զքոյս ի քոյոց քեզ մատու:

Դպ. Յամենայնի օրհնեալ ես, Տէր, օրհնեմք զՔեզ, զովեմք զՔեզ, զոհանամք զՔէն, աղաչեմք զՔեզ, Տէր Աստուած մեր:

Արկ. Օրհնեա՛, Տէր:

Քհնյ. Սաղաղութիւն ամենեցուն:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ քում:

Արկ. Աստուծոյ երկիրպագեացուք:

Դպ. Առաջի քո, Տէր: Որդի Աստուծոյ, որ պատարագեալ Հօր ի հաշտութիւն, հաց կենաց բաշխիս ի մեզ. հեղմամբ արեան քո սուրբ աղաչեմք զՔեզ, ողորմեա՛ արեամբ քով փրկեալ հօտի:

Արկ. Օրհնեա՛ Տէր:

Քհնյ. Որպէսզի եղիցի սա ամենեցուն:

Դպ. Հոգի Աստուծոյ, որ զփառակցի Քո զխորհուրդ, իջեալ ի յերկնից կատարես ի ձեռս մեր. հեղմամբ արեան սորա, աղաչեմք զՔեզ, հանգո զհոգիս մեր ննջեցելոցն:

Արկ. Օրհնեա՛, Տէր:

Քհնյ. Ընդ որս եւ մեզ այց արասցես բարե.:

Դպ. Յիշեա, տէր և ողորմեա:

Քհնյ. Աստուածածնին սրբոյ կուսին Մար.:

Դպ. Յիշեա, տէր և ողորմեա:

Արկ. Առաքելոց սրբոց, մարգարէից, վարդապետաց, մարտիրոսաց եւ ամենայն հայրապետաց սրբոց: Առաքելագործ եպիսկոպոսաց, երիցանց, ուղղափառ սարկաւազաց, եւ ամենայն սրբոց: Եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս աղաչեմք:

Դպ. Յիշեա, տէր և ողորմեա:

Մրկ. Օրհնեալ, գովեալ և փառաւորեալ հրաշալի և աստուածազարդ յարութեանն (կամ տէրութեանն) Քրիստոսի երկիրպագանեմք:

Դպ. Փառք յարութեան (կամ տէրութեան) քո, Տէր:

Մրկ. Առաջնորդացն մերոց և առաջին լուսաւորչացն՝ սրբոց Թադէոսի և Բարդուղիմէոսի առաքելոցն, և Գրիգորի Լուսաւորչին, Արիստակէսի, Վրթանիսի, Յուսկանն, Գրիգորիսի, Ներսէսի, Սահակայ, Դանիէլի և Խադայ, Մեսրոպայ վարդապետին, և Գրիգորի Նաբեկացւոյն, և Ներսէսի Կլայեցւոյն, Յովհաննու Որոտնեցւոյն, և Գրիգորի և Մովսէսի Տաթեւացեացն, եւ սրբոց Գրիգորիսեանց և Ներսիսեանց, հովուաց և հովուապետացն եւայլն:

Դպ. Յիշեա, տէր, եւ ողորմեա:

Մրկ. Միանձնացելոց սրբոց, առաքինասէր եւ աստուածասոյց կրօնաւորացն, Պօղոսի, Անտոնի, Պօղայ, Մակարայ, Ոնոփրիոսի, արքայ Մարկոսի, Սրապիոնի, Նեղոսի, Արսէնի, Եւազրի, Պարսամայ, Յովհաննիսեանց և Սիմէոնեանց, սրբոց Ոսկեանց և Սուքիասանց և ամենայն սրբոց հարց և աշակերտելոց նոցին ընդ տիեզերս եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս աղաչեմք:

Դպ. Յիշեա, տէր, և ողորմեա:

Սրկ. Թագաւորաց հաւատացելոց սրբոց՝ Աբգարու. Կոստանդիանոսի, Տրդատայ եւ Թէոդոսից, եւ ամենայն սուրբ եւ բարեպաշտ Թագաւորաց եւ աստուածասէր իշխանաց, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս:

Դպ. Յիշեա տէր եւ ողորմեա:

Մրկ. Ընդհանուր ամենայն հաւատացելոց, արանց և կանանց, ծերոց և տղայոց և ամենայն չափու հասակի հաւատով և սրբութեամբ ի Քրիստոս ննջեցելոց, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս աղաչեմք:

Դպ. Յիշեա, տէր, և ողորմեա:

Մրկ. Օրհնեա, տէր:

ՔՃՃԵ. Եւս առաւել զեպիսկոպ:

Մրկ. Գոհութիւն և փառաբանութիւն մատուցանեմք բեզ տէր Աստուած մեր, վասն սուրբ և անմահ պատարագիս որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս, զի սա մեզ ի սրբութիւն կենդանութեան պարգեւեցցէ: Սովաւ շնորհեա, զսէր զհաստատութիւն և զըղծալի զխաղաղութիւն ամենայն աշխարհի. սրբոյ նկեղեցւոյ և ամենայն ուղղափառ եպիսկոպոսաց, եպիսկոպոսապետին մերոյ և պատուական հայրապետին ամենայն հայոց տեառն (այս աճուճ), և սրբոյ Երուսաղիմայ պատրիարք տեառն (այս աճուճ), եւ Կոստանդնուպոլսոյ պատրիարք տեառն (այս աճուճ), եւ քահանայիս որ զպատարագս մատուցանէ, եւ վասն զօրութեանց եւ յաղթութեանց Թագաւորաց քրիստոնէից եւ իշխանացն բարեպաշտից: Աղաչեսցուք եւ խնդրեսցուք եւ վասն հոգւոցն հանգուցելոց: Եւս առաւել վասն հանգուցեալ ըրթունապետացն մերոց եւ շինողաց սուրբ նկեղեցւոյս եւ որք ընդ հովանեաւ սորին են հանգուցեալ: Ազատութիւն եղբարց մերոց գերելոց եւ շնորհ յառաջիկայ Ժողովրդեանս, հանգիստ հաւատով եւ սրբութեամբ ի Քրիստոս կատարելոց, եղիցի յիշատակ ի սուրբ պատարագս աղաչեմք:

Դպ. Հստ ամենայնի, եւ յաղագս ամենեցուն:

Մրկ. Օրհնեա՛, Տէր:

Քհնյ. Եւ եղիցի ողորմութիւն մեծիս Աստուծոյ
եւ փրկչին:

Դպ. Ամէն եւ ընդ հոգւոյդ բում:

Մեկ. Ամէն եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչ.:

Դպ. Տէր ողորմեա:

Մեկ. Ամենայն սրբովք զորս յիշատակեցաք եւս
առաւելապէս զտէր աղաչ.:

Դպ. Տէր ողորմեա:

Մեկ. Վասն մատուցեալ սուրբ եւ աստուածային
անմահ պատարագիս որ ի վերայ սրբոյ սեղանոյս
զտէր աղաչ.:

Դպ. Տէր ողորմեա:

Մեկ. Որպէսզի տէր Աստուած մեր, որ ընկալաւ
զսա ի սուրբ երկնային եւ յիմանալի իւր մատուցա-
րանն, զփոխանակն առաքեսցէ առ մեզ զշնորհս եւ
զպարգեւս Հոգւոյն սրբոյ զտէր աղաչ.:

Դպ. Տէր, ողորմեա:

Մեկ. Ընկալ, կեցո եւ ողորմեա. եւ պահեա զմեզ
տէր քոյին շնորհիւ:

Դպ. Կեցո՛ տէր եւ ողորմեա:

Մեկ. Ձամենասրբունի զԱստուածածինն զմիշտ
կոյսն Մարիամ, հանդերծ ամենայն սրբովք յիշելով
զտէր աղաչ.:

Դպ. Յիշեա՛, Տէր եւ ողորմեա:

Մեկ. Եւ եւս միաբան վասն ճշմարիտ:

Դպ. Տէր, ողորմեա:

Մեկ. Ձանծինս մեր եւ զմիմիանս:

Դպ. Քեզ, Տեառնդ յանձն եղիցուք:

Մեկ. Ողորմեաց մեզ, Տէր Աստուած մեր:

Դպ. Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմեա՛, Տէր ողորմ.

Մեկ. Օրհնեա՛, Տէր:

Դպ. Հայր մեր որ յերկինս, սուրբ եղիցի անուն
քո եկեսցէ արքայութիւն քո, եղիցին կամք քո, որ-
պէս յերկինս եւ յերկրի, զհաց մեր հանապազորդ տուր
մեզ այսօր, եւ թող մեզ զպարտիս մեր, որպէս եւ մեք
թողումք մերոց պարտապանաց, եւ մի՛ տանիր զմեզ
ի փորձութիւն, այլ փրկեա ի չարէ:

Մեկ. Օրհնեա՛, Տէր:

Քհնյ. Ձի քո է արքայութիւն: Ուղաղուծ.:

Դպ. Եւ ընդ հոգւոյդ բում:

Մեկ. Աստուծոյ երկիրպագեսցուք:

Դպ. Առաջի քո տէր:

Մեկ. Օրհնեա՛, Տէր:

Քհնյ. Քրիստոսիւ Յիսուսիւ Տէրամք:

Մեկ. Պոսխուսմէ:

Քհնյ. Ի սրբութիւն սրբոց:

Դպ. Միայն սուրբ, միայն Տէր, Յիսուս Քրիս-
տոս ի փառս Աստուծոյ հօր ամէն:

Մեկ. Օրհնեա, տէր:

Քհնյ. Օրհնեալ, Հայր սուրբ Աստուած ճշմարիտ:

Դպ. Ամէն:

Մեկ. Օրհնեա, տէր:

Քհնյ. Օրհնեալ, Որդիդ սուրբ Աստուած ճշմա-

րիտ:

Դպ. Ամէն:

Մեկ. Օրհնեա Տէր:

Քհնյ. Օրհնեալ հոգիդ սուրբ Աստուած ճշմա-

րիտ:

Դպ. Ամէն:

Մեկ. Օրհնեա Տէր,

Քհնյ. Օրհնութիւն եւ փառք հօր եւ Որդւոյ եւ հոգւոյն Սրբոյ:

Դպ. Ամէն: Հայր սուրբ, Որդիդ սուրբ, Հոգիդ սուրբ: Օրհնութիւն Հօր եւ Որդւոյ եւ Սրբոյ Հոգւոյն, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Մեկ. Օրհնեա Տէր:

Քհնյ. Ի սուրբ, ի սուրբ, պատուական մար:

Դպ. Տէր ողորմեա: (Զորիցս կրկնեա):

Մեկ. Տէր ողորմեա: (Զորիցս կրկնեա):

Դպ. Ամենասուրբ Երրորդութիւն, տուր աշխարհիս խաղաղութիւն:

Մեկ. Եւ հիւանդաց բժշկութիւն, գործոց բարեաց յաջողութիւն:

Դպ. Տէր ողորմեա, Տէր ողորմեա, Յիսուս փրկիչ, մեզ ողորմեա:

Սրկ. Միջնորդութեամբ սուրբ և անմահ եւ կենարար պատարագիս:

Դպ. Ընկալ, Տէր և ողորմեա:

Սրկ. Սաղմոս ասացէք Տեառն Աստուծոյ մերում, դպիրք, ծայնիւ բաղցրութեամբ զերգս հոգեւորս: Զի սմա վայելեն սաղմոսք և օրհնութիւնք, ալելուք և երգք հոգեւորք: Պաշտօնեայք հանդերձ երգովք սաղմոս ասացէք և զՏէր յերկինս օրհնեցէք:

Դպ. Օրհնեալ է Աստուած, Քրիստոս պատարագեալ բաշխի ի միջի մերում, ալելուիա:

Զմարմին իւր տայ մեզ կերակուր և սուրբ զարիւն իւր ցօղէ ի մեզ, ալելուիա:

Մատիք առ Տէր և առէք զլոյս, ալելուիա:

Զաշակեցէք և տեսէք զի քաղցր է տէր, ալելուիա:

Օրհնեցէք զտէր ի յերկինս, ալելուիա:

Օրհնեցէք զնա ի բարձունս, ալելուիա:

Օրհնեցէք զնա, ամենայն հրեշտակք նորա, ալելուիա:

Օրհնեցէք զնա, ամենայն զօրութիւնք նորա, ալելուիա:

Սրկ. Երկիւղիւ և հաւատով յառաջ մատիք եւ սրբութեամբ հաղորդեցարուք:

Դպ. Աստուած մեր եւ տէր մեր, երեւեցաւ մեզ, օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Քհնյ. Կեցո, Տէր, Ժողովուրդս քո, եւ օրհնեալ զժառանգութիւնս:

Դպ. Լցար ի բարութեանց քոց, Տէր, Տաշակելով զմարմին քո և զարիւն փառք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ: Որ հանապազ կերակրես զմեզ, առաքեա ի մեզ զհոգեւոր քո զօրհնութիւն, փառք ի բարձունս կերակրողիդ զմեզ:

Սրկ. Ամէն եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչ:

Դպ. Տէր ողորմեա:

Սրկ. Եւ եւս հաւատով ընկալեայք յաստուածային սուրբ երկնային անմահ անարատ եւ անապական խորհրդոյս զՏեառնէ գոհացարուք:

Դպ. Դոհանամք զքէն, Տէր, որ կերակրեցեր ըզմեզ յանմահական սեղանոյ քոյ: Բաշխելով զմարմինդ եւ զարիւնդ ի փրկութիւն աշխարհի, եւ կեանք անծանց մերոց:

Սրկ. Օրհնեա, Տէր:

Քհնյ. Որ օրհնես զայնոսիկ, ոյք օրհնեն զքեզ Տէր, եւ սուրբ առնես զյուսացեալս ի քեզ:

Դպ. Օրհնեալ է Աստուած:

Քհնյ. Կեցո, զԺողովուրդս քո:

Դպ. Ամէն:

Քհնյ. Սրբեա զնոսա ոյք ողջունեցին:

Դպ. Ամէն:

Քհնյ. Զխաղաղութիւն պարգեւեա ամենայն աշ-
խարհի:

Դպ. Ամէն

Քհնյ. Զի ամենայն տուրք բարիք եւ:

Դպ. Եղիցի անուն Տեառն օրհնեալ յայսմհետէ
մինչեւ յաւիտեան: (Երիցս կրկնեա):

Քհնյ. Կատարումն օրինաց եւ մարգարէից:

Սրկ. Օրթի:

Քհնյ. Ի սկզբանէ: (Աւետարան):

Սրկ. Փառք քեզ, Տէր Աստուած մեր. Սուրբ

խաչիւս աղաչես:

Քհնյ. Պահպանիչ եւ յոյս հաւատացելոց:

Սրկ. Օրհնեցից զՏէր յամենայն ժամ:

Քհնյ. Օրհնեալք եղբորւք ի շնորհաց սուրբ

հոգւոյն:

— օ —

ԿԱՐԳԱԽՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅ ԱՂԹԻՑ ԱՐԵՒԱԳԱԼԻ ԺԱՄՈՒՆ

ՈՐ ԿԱՏԱՐԻ Ի ԴԷՄՍ ՀՈԴԻՈՅՆ ՍՐԲՈՅ

ԱՅԼԵՒԻ Ի ԴԷՄՍ ՅԱՐՈՒԹԵԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ

ԵՒ ԵՐԵՒՄԱՆ ԱՇԱԿԵՐՏԱՅՆ

— օ —

Քհնյ. Օրհնեալ Տէր մեր. Հայր մեր:

Եղիցի անուն տեառն օրհնեալ յաւիտեան. զի
յառաջ քան զարեւ է անուն նորա:

Սրկ. Ի նա օրհնեսցին ամենայն ազգք երկրի,
եւ ամենայն ազինք երանիցեն նմա:

Օրհնեալ Տէր Աստուած Իսրայէլի որ առնէ ըս-
քանչելիս միայն. եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց
նորա յաւիտեան. լցցի փառօք նորա ամենայն երկիր.
եղիցի եղիցի:

Քհնյ. Փառք հօր եւ որդւոյ եւ:

Սրկ. Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից
ամէն: Եւ եւս խաղաղութեան զՏէր աղաչ:

Քհնյ. Օրհնութիւն եւ փառք հօր եւ որդւոյ:

ԵՐԳ ԱՐԵՒԱԳԱԼԻՆ

Յարեւելից մինչ ի մուտս. ի հիւսիսոյ եւ ի հա-
րաւոյ. ամենայն ազգ եւ ազինք. յօրհնութիւն նոր
օրհնեցէք զարարիչն արարածոց. որ ծագեաց զլոյս
արեգականն այսօր յաշխարհս:

Եկեղեցիք արդարոց. փառաբանիչք ամենա-
սուրբ երրորդութեանն. յառաւօտքս լուսոյ զառաւօտ
խաղաղութեան Քրիստոս գովեցէք ընդ հօր եւ հոգ-
ւոյն. որ ծագեաց ըզլոյս զիտութեանն իւրոյ ի մեզ:

Յ Ո Ր Դ Ո Ր Ա Կ

Յարեւելից յարեւմուտս մանկունք Սիօնի. օրհ-
նեցէք միշտ անդադար զծագողն լուսոյ:

Եկեղեցիք արդարոց եւ փառաբանիչք. բարեբա-
նեցէք որ ետ զիմաստըս լուսոյ:

Քարոզ. Յարեւելից մինչեւ ի մուտս:

Քհնյ. Աղօթք. Յարեւելից մինչեւ ի մուտս:

Փոխ. Աղաղակեցէք:

Ե Ր Գ

Ճգնաւորք Աստուծոյ. եւ ժառանգորդք երկնից

արքայութեանն. որք փոխանակեալք զանցաւորս առիք զանանցըն բարութիւնսն. բարեխօսեցէք առ Տէր վասն մանկանց եկեղեցւոյ:

Նահատակք պանծալիք. եւ սիրեցեալք ի յերկնաւոր հօրէն. որք մկրտեցայք ընդ Քրիստոսի արեամբ ձերով ի մահ խաչին. բարե:

Մարտիրոսք ցանկալիք, եւ օթեմանք հոգւոյն ճշմարտութեանն. որք յաղթեցիք հոգւով կարեաց եւ ցանկութեան. բարե:

Գովելիք աշխարհի, և բաղձալիք վերնոցն պետութեանց. որք երանութեան մասին հասիք քան զամենայն որդիս մարդկան. բարե:

Կամաւոր պատարագք, մանկունք տիօք եւ կատարեալք իմաստութեամբ. որք փոխանակ կաթին արքիք զգինին զմայլեցուցիչ. բարե:

Յ Ո Ր Դ Ո Ր Ա Կ

Ճրզնաւորըք ճըշմարիտք վրկայք Քրիստոսի. բարեխօսեցէք առ Տէր վասն անծանց մերոց:

Նահատակըք կենդանիք սիրողք Քրիստոսի. որք չարչարեցայք մարմնով վասն անուանն տեառն:

Մարտիրոսըք ցանկալիք մարդկան ըղձալիք. հայցեցէք ի սուրբ հոգւոյն տալ մեզ ըզբարիս:

Գովելիք վերնոց դասուց. պարծանք աշխարհի. խընդրեցէք զխաղաղութիւն տալ եկեղեցւոյ:

Կամաւոր սուրբ պատարագք հասակաւ մանկունք. հայցեցէք լինիլ եւ մեզ ձեզ պսակակից: Քհնյ. Մաղթանք. Աղաչեմք ողորմեաց:

Քարոզ. Սուրբ ճգնաւորօքն:

Քհնյ. Աղօթք. Սուրբ ես Տէր:

Յիշեա տէր գպաշտօնեայս:

Բարերար եւ բազումողորմ Աստուած:
Փոխ. Աստուած Աստուած իմ:

Ե Ր Գ

Լոյս, արարիչ լուսոյ առաջին լոյս. բնակեալք ի լոյս յանմատոյց, հայր երկնաւոր. ի դասուց լուսեղինացն օրհնեալ. ի ծագել լուսոյ առաւօտուս. ծագեա ի հոգիս մեր ըզլոյս քո իմանալի:

Լոյս ի լուսոյ ծագումն արեգակն արդար. անճառ ծնունդ հօր որդի. յառաջ քան զարեւ անուէն քո գովեալ ընդ հօր. ի ծա:

Լոյս, ի հօրէ ըզխումն աղբիւր բարութեան հոգիդ սուրբ Աստուծոյ. մանկունք եկեղեցւոյ ընդ հրեշտակս զքեզ բարեբանեն. ի ծա:

Լոյս, երբեակ եւ մի անբաժանելի սուրբ երրորդութիւն. զքեզ ընդ երկնայնոցն երկրածինքս միշտ փառաւորեմք. ի ծա:

Յ Ո Ր Դ Ո Ր Ա Կ

Անեղանելիդ Աստուած հայր ամենակալ. ընկալ զաղաչանս մեր քոց պաշտօնէից:

Ի հօրէ ծագումն անճառ, արեգակն արդար. ծագեա ի յանձինս մեր զլոյսդ ողորմութեան:

Ի հօրէ ըզխեալ հոգի, աղբիւր բարութեան. լուսով քով լըցո ըզմեզ յայսմ առաւօտուս:

Երեք անձինք եւ մի բնութիւն. մի Աստուածութիւն. զքեզ խոստովանիմք յաւէտ սուրբ երրորդութիւն:

Քհնյ. Մաղթանք. Լուսովդ. քո Քրիստոս:

Քարոզ. Եւ եւս խաղաղութեան. փառաւորեացուք:

Քհնյ. Աղօթք. Զառաւօտու աղօթս,
Փոխ. Տէր հովուեսցէ:

Ե Ր Գ

Ճանապարհ եւ ճշմարտութիւն. եւ կեանք Քրիստոս. առաջնորդեա հոգւոց մերոց. յերկրէ եւանել յերկինս:

Դուռն կենաց մրտից Յիսուս. մոյժ եւ ըզմեզ առ հայր քո եւ հոգի. երգել միշտ ըզփառս:

Յ Ո Ր Դ Ո Ր Ա Կ

Ճանապարհ բարի Քրիստոս եւ ճշմարտութիւն. առաջնորդ հոգւոց մերոց յերկրէ ի յերկինս:

Դուռն կենաց մրտից Յիսուս. Աստուած ճշմարիտ, մոյժ եւ զմեզ առ հայրըդ քո. հոգւովըդ սրբբով՝ Քհնյ. Մաղթանք. Տէր ուղղեա:

Քարոզ. Աղաչեսցուք զամենակալն:

Քհնյ. Աղօթք. Օրհնեալ ես Տէր Աստուած:

— 0 —

ԿԱՆՈՆ ԽԱՉԱՀԱՆԳՍԻ

Զօրութիւն սուրբ խաչի քո Քրիստոս, որ կանգնեցեր ի փրկութիւն աշխարհի. սա պահեսցէ զմեզ յամենայն փորձութենէ:

Քանզի ի սմա բարձրացար Աստուած, եւ ի սմա հեղեր զպատուական սուրբ զարիւնդ, սա պահեսցէ զմեզ:

Եւ զքո միւսանգամ զգալուստդ նշանաւ խաչի քո ցուցեր աշխարհի, սա պահեսցէ:

Աստուած մարդասէր, որ զմաքսաւորն արդա-

րացուցեր. քաւեա զիս զմեղաւորս:

Որ քղանցիւ հանդերծի քո՝ զմերձեցեալն ի քեզ բժշկեցեր. քաւեա:

Որ զանազան վիրօք մեղաց հարաք հոգիս ի թշնամոյն. եւ ի բազմապատիկ հիւանդութիւնս կարօտացար մարդասիրիդ բառնալոյ զցաւս մեր. վասն որոյ բժշկեա զմեզ Քրիստոս, որպէս մարդասէր:

Որ եկիր ի փրկութիւն մարդկան ծննդեամբ կուսին Մարիամու. եւ կենդանարար քո յարութեամբդ, հրաւիրեցեր զմահացեալքս ի յարութիւն անմահութեան, վասն որոյ աղաչանօք մօր քո կեցո զմեզ Փրկիչ:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ:

Առ քեզ ապաւինիմք Ամենասրբունի. գերագոյն եւ հրաշալի եւ բաշխող բարութեանց. աղբիւր ես ծառաւեաց եւ հանգիստ աշխատեւոց. եւ եղեր վերջնկալ աստուածային բանին:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս:

Քհնյ. Սրբեա՛, տէր, զմեղուցեալ քոց ծառայից զգայարանս, եւ շնորհեա տեսանել զքեզ, եւ լսել ըզհայրական զծայն, եթէ դա է որդի իմ սիրելի:

Դպ. Ամէն ալէլուիա. ալէլուիա. ալէլուիա:

Քհնյ. Օրհնեսցի եւ սրբեսցի ջուրըս այս նշանաւ:

(Երիցս կրկնեա)

Դպ. Ամէն:

Քհնյ. Օրհնութիւն և փառք:

Դպ. Տաճար են սուրբ հոգւոյն կենդանի ոսկերք սոցա հիւանդաց բժիշկ, աղաչեսցուք զտէր սոքօք խնայեա ի մեզ:

Սոքա են դեղ կենաց, պարգեւեալ մեզ ի Քրիստոսէ ի բժշկութիւն, պատուական սուրբ արեամբն իւրեանց:

Սա է կարապետ յաւուր գալստեան փրկչին, և պսակ պարծանաց հաւատացելոց և սովաւ յաղթեսցուք յանօրէն թշնամւոյն:

Մեկ. Վասն հիւանդաց:

Քհնյ. Փարատեա:

Մեկ. Սուրբ խաչիւս աղաչ:

Քհնյ. Պահպանիչ:

Մեկ. Օրհնեցից զտէր յամենայն ժամ օրհնութիւն նորա ի բերան իմ:

Քհնյ. Օրհնեալ եղբորուք:

—o—

ԿԱՐԳԱԻՈՐՈՒԹԻՒՆ

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅ ԱՂՕԹԻՅ ՀԱՆԳՍՏԵԱՆ ԺԱՄՈՒՆ
որ կատարի ի դէմս Հօր Աստուծոյ, զի պահպանողական
աջով Միածնից պահեսցէ զմեզ
ի խաւարայից գիշերիս:

—o—

Առաքեա տէր զլոյս քո եւ զճմարտութիւն քո, զի առաջնորդեսցեն ինձ և հանցեն զիս ի լեառն սուրբ և ի յարկս քո:

Մտից առաջի սեղանոյ Աստուծոյ առ Աստուած, որ ուրախ առնէ զմանկութիւն իմ:

Խոստովան եղէց քեզ օրհնութեամբ, Աստուած Աստուած իմ:

Արդ՝ ընդէ՞ր տրտում ես անձն իմ, կամ ընդէ՞ր խռովեա զիս. յուսա առ Աստուած, խոստովանեա նմա՝ փրկիչ երեսաց իմոց Աստուած է:

Փառք հօր. Այժմ եւ միշտ,
եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղաչ:
Օրհնութիւն եւ փառք հօր եւ:

Սաղմոս ձԺԸ:

Եկեսցէ ի վերայ իմ ուղորմութիւն քո, տէր, եւ փրկութիւն քո ըստ բանի բուս:

Տաց պատասխանի ոյք նախատեն զիս բանիւք, զի ես ի բանս քո յուսացայ:

Մի՛ ի բացեայ առնե՛ր ի բերանոյ իմմէ՛ զբան ճշմարտութեան մինչեւ յոյժ, զի յիրաւունս քո յուսացայ:

Պահեցի զօրէնս քո ամենայն ժամ, յաւիտեան եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Գնայի ես յանդորդու, զի զպատուիրանս քո խնդրեցի:

Խօսէի զվկայութիւնս քո առաջի թագաւորաց, եւ ոչ ամաչէի:

Խորհէի ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի:

Համբարծի զձեռս իմ ի պատուիրանս քո զոր սիրեցի, եւ խորհէի յարդարութեան բուս:

Յիշեա զբան ծառայի քո, յոր եւ յուսացուցեր զիս:

Սա մխիթարեսցէ զիս ի խոնարհութեան իմում, զի բան քո կեցոյց զիս:

Ամբարտաւանք անիրաւեցան յիս յոյժ, այլ յօրինաց քոց ես ոչ խոտորեցայ:

Յիշեցի զիրաւունս քո յաւիտենից, տէր եւ մըխիթարեցայ:

Տրտմութիւն կալաւ զիս ի մեղաւորաց, եւ ոյք թողին զօրէնս քո:

Գոպելի են ինձ իրաւունք քո, ի տեղւոջ պան-
դըխտութեան իմոյ:

Յիշեցի ի գիշերի զանուն քո, տէր, եւ պահեցի
զօրէնս քո:

Սա եղեւ ինձ հանապարհ ի կեանս, զի զարդա-
րութիւնս քո խնդրեցի:

Զանօրէնս ատեցի, եւ զօրէնս քո սիրեցի:

Օգնական եւ փրկիչ իմ ես դու, եւ ես ի բանս
քո յուսացայ:

Ի բաց եղբորուք յինէն, չարք, եւ քննեցից ըզ-
պատուիրանս Աստուծոյ իմոյ:

Օգնեա ինձ ըստ բանի քում եւ կեցո զիս, եւ մի'
յամօթ առներ զիս ի յուսոյ իմմէ:

Օգնեա ինձ, եւ ապրեցո զիս. եւ խորհեցայց
յիրաւունս քո յամենայն ժամ:

Անարգեցեւր զամենեւեան որ ապստամբ եղեն
յարդարութեանց քոց. զի անիրաւութեամբ էին խոր-
հուրդք նոցա:

Յանցաւորս համարեցայ զամենայն մեղաւորս
երկրի, վասն այսորիկ սիրեցի զպատուիրանս քո:

Բեւեռեա ընդ երկիւղ քո զմարմին իմ, զի ի
դատաստանաց քոց երկեայց յոյժ:

Մերծեսցին խնդրուածք իմ առաջի քո, տէր,
ըստ բանի քում իմաստուն արա զիս:

Մտցեն աղօթք իմ առաջի քո, տէր, եւ բանիւ
քո փրկեա զիս:

Բղխեսցեն շրթունք իմ զօրհնութիւնս քո, յոր-
ժամ ուսուցես ինձ զարդարութիւնս քո:

Խօսեսցի լեզու իմ զբանս քո, զի ամենայն
պատուիրանք քո արդարութեամբ են:

Եղիցի ձեռն քո ի կեցուցանել զիս, զի զպատ-
ուիրանս քո ընտրեցի:

Ճանկացայ փրկութեան քում, տէր, եւ օրէնք
քո խօսք իմ էին:

Կեցցէ անձն իմ, օրհնեսցէ զքեզ, եւ իրաւունք
քո օգնեսցն ինձ:

Մոլորեցայ ես որպէս զոչխար կորուսեալ, խընդ-
րեա զծառայս քո, զի զպատուիրանս քո ես ոչ մոռա-
ցայ:

Մի' եկեսցեն ի վերայ մեր ոտք ամբարտաւա-
նից, եւ ձեռք մեղաւորաց մի' դողացուցեն զմեզ:

Անդ անկցին ամենեքեան ոյք գործեն զանօրէ-
նութիւն, մերժեսցին եւ այլ մի' կարասցեն հաստա-
տիլ:

Ես ի տէր յուսացայ, ցնծացայց եւ ուրախ ե-
ղէց յԱստուած փրկիչ իմ:

Տէր տէր ետ ինձ զօրութիւն եւ կացոյց զոտս
իմ ի հաստատութեան. ի վերայ պարանոցի թշնամ-
ւոյն կացոյց զիս, եւ հանգոյց զիս երազ երազ:

Որ բնակեալն է յօգնութիւն բարձրելոյն, ընդ
հովանեաւ Աստուծոյ յերկինս յանգիցէ:

Ասացէ տեառն, ընդունող իմ ես դու, ապաւէն
իմ Աստուած, եւ ես յուսամ ի նա:

Նա փրկեսցէ զիս յորոգայթէ որսողին, եւ ի
բանից խոռվութենէ:

Ի թիկնամէջս իւր ընկալցի զքեզ, ի հովանի թե-
ւոց նորա յուսացիս:

Որպէս զէն' շուրջ եղիցի զքեւ հշմարտութիւն
նորա:

Ոչ երկիցես դու յերկիւղէ գիշերի, եւ ոչ ի նետէ

որ թուչի ի տուէ:

Թիւի որ շրջի ի խաւարի, ի գայթակղութենէ
դիւին ի հասարակ աւուր:

Անկցին ի կողմանէ բումմէ հազարք եւ բիւրք
ընդ աջմէ բումմէ, որ առ քեզ ինչ ոչ մերձեցին:

Բայց միայն աչօք քովք հայեցիս դու, եւ ըզ-
հատուցումն մեղաւորաց տեսցես, զի դու, տէր յոյ՝
իմ ես:

Զբարձրեալն արարեր քեզ ապաւէն. ոչ հասցեն
առ քեզ չարք, եւ տանջանք մի՛ մերձեցին ի յարկս
քո:

Հրեշտակաց իւրոց պատուիրեալ է վասն քո,
պահել զքեզ զամենայն ճանապարհս քո:

Ի բազուկս իւրեանց ընկալցին զքեզ, զի մի՛
երբեք հարցես զքարի զոտն քո:

Ի վերայ իժից եւ քարբից գնացես դու. առ
ոտն կոխեսցես զառիւծն եւ զվիշապն:

Բանգի յիս յուսացաւ եւ փրկեցից զնա, հո-
վանի եղէց նմա, զի ծանեաւ զանուն իմ:

Կարդացէ առ իս եւ ես լուայց նմա, եւ առ
նմա եղէց ի նեղութեան:

Փրկեցից, եւ փառաւոր արարից զնա, երկայն
աւուրք լցուցից եւ ցուցից նմա զփրկութիւն իմ:

Առ քեզ, տէր, համբարծի զաչս իմ, որ բնակ-
եալդ ես ի յերկինս:

Որպէս աչք ծառայի ի ձեռն տեառն իւրոյ, եւ
որպէս աչք աղախնոյ ի ձեռն տիկնոջ իւրոյ:

Այնպէս են աչք մեր առ քեզ, տէր Աստուած
մեր, մինչեւ ողորմեսցիս ի վերայ մեր:

Ողորմեա մեզ, տէր, ողորմեա մեզ, զի բազում

լցաք արհամարհանօք:

Եւս առաւել լցան անձինք մեր նախատանօք,
որ նախատէին զմեզ, և արհամարհանօք ամբարտա-
ւանից:

Աստուած, յանուան բում կեցո զիս, և ի գօրու-
թեան բում իրաւ արա ինձ:

Աստուած, լուր աղօթից իմոց, ունկնդիր բանից
բերանոյ իմոյ:

Օտարք յարեան ի վերայ իմ, և հզօրք խնդրե-
ցին զանձն իմ, և ոչ համարեցան զքեզ Աստուած ա-
ռաջի իւրեանց:

Ահա Աստուած օգնական իմ, և տէր ընդունելի
հոգւոյ իմոյ:

Ի դարձուցանել զչարն ի թշնամիս իմ, ճշմար-
տութեամբ քով սատակեա զնոսա:

Ես կամօք իմովք պատարագս մատուցից քեզ,
խոստովան եղէց անուան բում, տէր զի բարի է:

Յամենայն նեղութենէ իմմէ փրկեցեր զիս, և ի
թշնամիս իմ ետես ակն իմ:

Օրհնեալ ես դու, տէր Աստուած հարցն մերոց,
զովեալ և առաւել բարձրացեալ յաւիտեան:

Եւ օրհնեալ է անուն սուրբ փառաց քոց, զով-
եալ և առա:

Օրհնեալ ես ի տաճարի փառաց սրբութեան քո,
զովեալ և առա:

Օրհնեալ ես ի վերայ աթոռոյ արքայութեան
քո, զովեալ և առա:

Օրհնեալ ես որ նստիս ի բրովբէս և հայիս յան-
դունդս, զովեալ և առա:

Օրհնեալ ես ի վերայ հաստատութեան երկնից,

գովեալ և առա:

Օրհնեցէք զԱստուած ի սրբութեան նորա, օրհնեցէք զնա ի հաստատութեան ի զօրութեան նորա:

Օրհնեցէք զնա ի զօրութեան նորա, օրհնեցէք զնա ի բազում մեծութեան նորա:

Օրհնեցէք զնա ի ծայն օրհնութեան, օրհնեցէք զնա սաղմոսիւք և օրհնութեամբ:

Օրհնեցէք զնա ցնծութեամբ, գովեցէք զնա ուրախութեամբ:

Օրհնեցէք զնա ի բանս քաղցր, գովեցէք զնա ի բարբառ լսելի:

Օրհնեցէք զնա ի ծայն գոհութեան, ամենայն հոգիք օրհնեցէք զտէր:

Արդ՝ արծակեա զծառայս քո, տէր, ըստ բանի քում ի խաղաղութիւն, զի տեսին աչք իմ զփրկութիւն քո, զոր պատրաստեցեր առաջի ամենայն ժողովրդոց:

Լոյս յայտնեցար հեթանոսաց, և փառք ժողովրդեան քում Իսրայելի:

Ձգեցեր ի ծեռն քո և փրկեաց զիս աջ քո, եւ տէր հատուցէ ընդ իմ:

Տէր, ողորմութիւն քո յաւիտեան, զգործս ձեռաց քո: մի՛ անտես առնել:

Տէր, հան ի բանտէ զանծն իմ, գոհանամ զանուանէ քումմէ:

Եւ քեզ սպասեն արդարք մինչև հատուցես:

Մեծացուցէ անծն իմ զտէր, և ցնծացէ հոգի իմ Աստուծով փրկչաւ իմով:

Այց արար ի վերայ խոնարհութեան աղախնոյ իւրոյ, այսուհետեւ երանիցեն ինծ ամենայն ազգք:

Արար ընդ իս մեծամեծն հզօր, և սուրբ է անուն նորա:

Ողորմութիւն արար ազգաց յազգս երկիւղածաց իւրոց արար զօրութիւն բազկաւ իւրով:

Ցրուեաց զամբարտաւանս ի մտաց սրտից, եւ քակեաց զհզօրս յաթոռոց:

Զխոնարհս բարձրացոյց, զկարօտս ելից բարութեամբ, և զմեծատունն արծակեաց ունայնս:

Պաշտպանեաց Իսրայէլի ծառայի իւրոյ յիշելով զողորմութիւն իւր:

Որպէս խօսեցաւ առ հարսն մեր ընդ Արրահամու և զաւակի նորա յաւիտեան:

Տուր զօրութիւն ծառայի քո, կեցո զորդի աղախնոյ քո, և արա առ իս նշան բարութեան:

Տեսցեն ատելիք իմ և ամաչեցեն, զի դու, տէր, օգնեցեր ինծ և մխիթարեցեր զիս:

Փառք հօր. Այժմ և միշտ:

— օ —

Մաղքաճք. Անծն իմ ի ծեռս քո է:

Քարոզ. Աղաչեսցուք զամենակալն:

Աղօթք. Տէր Աստուած մեր դու պահեա:

Սաղմոս Դ.

Խաղաղութեամբ յայս և ի սոյն ննջեսցուք եւ զարթիցուք, զի դու, տէր, միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ:

Ի կարգալ իմում լուար ինծ, Աստուած, ըստ արդարութեան, ի նեղութենէ ինծ անդորր արարեր, ողորմեա ինծ և լուր աղօթից իմոց:

Որդիք մարդկան մինչև յե՛րբ էք խտասիրտք. ընդէ՛ր սիրէք զանրութիւն, և խնդրէք զստութիւն:

Ծաներուք զի սքանչելիս արար տէր սրբոյ իւրում. և տէր լուիցէ ինձ ի կարդալ իմում առ նա:

Բարկանայք և մի մեղանչէք. զոր ինչ ասէք ի սիրտս ձեր՝ յանկողինս ձեր զղջացարուք:

Մատուցէք պատարագս արդարութեան, և յուսացարուք ի տէր:

Բազումք ասէին թէ ո՞ ցուցցէ մեզ զբարութիւն տեառն. նշանեցաւ առ մեզ լոյս երեսաց քոց, և ետուր ուրախութիւն սրտից մերոց:

Ի պտղոյ ցորենոյ՝ զինւոյ և ձիթոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:

Նաղաղութեամբ յայս և ի սոյն ննջեսցուք եւ զարթիցուք. զի դու, տէր, միայն առանձին յուսով քով բնակեցուցեր զմեզ:

Ալէլուիա օրթի՛:

Նաղաղութիւն ամենեցուն

Եւ ընդ հոգւո՞յդ քում:

Իրկիւղածութեամբ լուարո՞ւք:

Սրբոյ աւետարանիս Յիսուսի Քրիստոսի որ քստ Յովհաննու:

Փա՞ռք քեզ տէ՛ր Աստուած մե՛ր:

Պո՞ստխումէ՛:

Ասէ Ա՛ստուած:

Տէրն մեր Յիսուս Քրիստոս աւսէ

Ամէն ամէն ասեմ ձեզ, եթէ ոչ հատն ցորենոյ անկեալ յերկիր մեռանիցի, ինքն միայն կայ. ապա եթէ մեռանիցի, բազում արդիւնս առնէ:

Որ սիրէ զանձն իւր՝ արձակէ զնա, և որ ատեայ զանձն իւր յաշխարհիս յայսմիկ՝ ի կեանսն յաւիտենականս պահեսցէ զնա: Եթէ ոք զիս պաշտիցէ,

զկնի իմ եկեսցէ. և ուր եսն եմ, անդ եւ պաշտօնեայն իմ եղիցի. եթէ ոք զիս պաշտեսցէ, պատուեսցէ զնա հայրն իմ:

—o—

Քարոզ. Փառք քեզ տէր Աստուած մեր: Սուրբ խաչիւս:

Աղօթք. Պահպանեա զմեզ Քրիստոս:

Հայր մեր որ յերկինս:

—o—

Անկանիմք առաջի քոյ, սուրբ Աստուածածին, և աղաչեմք զանարատ զկոյսդ, բարեխօսեա վասն անձանց մերոց, և աղաչեա զմիածին որդիդ փրկել զմեզ ի փորձութենէ և յամենայն վտանգից մերոց:

—o—

ՄԱՂԹԱՆՔ ԶՕՐԱԻՈՐՔ ԱՐՀԱԻՐԱՅ ԳԻՇԵՐԱՅՆՈՅ

Սրբոյն Գրիգորի Նարեկացւոյ ասացեալ
Բաճ ԺԲ.

Ընկալ քաղցրութեամբ, տէր Աստուած հօր, զդառնացողիս զաղաչանս. մատիր զթութեամբ առ պատկառեալս դիմօք. փարատեա, ամենապարզեւ, զամօթական տխրութիւնս. բարձ յինէն, ողորմած, զանբերելի ծանրութիւնս. անջրպետեա, հնարաւոր, զմահացու կրթութիւնս. աւարեա, միշտ յաղթող, զխաբողին հաճութիւնս. բացադրեա, վերնային, զմոլելոյն մառախուղ. կնքեա, կեցուցիչ, զկորուսչին ընթացմունս. ցրուեա, ծածկատես, զմարտողին չար գտմունս, խորտակեա, անքնին, զմարտողին դիմեցմունս: Տեառնագրեա քո անուամբդ զլուսանցոյց երդ յարկիս. պարփակեա քո ձեռամբդ զառաստաղ տաճարիս. գծա-

գրեալ քո արեամբդ զմուտ սեմոց սենեկիս. կերպացո զքո նշանդ ի հետս ելից մաղթողիս. ամբացո քո աջովդ զհանգստեանս խշտի. մաքրեսցես ի հաղբից ըզծածկարան անկողնոյս. պահեսցես քո կամօքդ զտառապեալ անծն ոգւոյս. անխարդախ արասցես զքո շրնորհեալ շունչ մարմնոյս. կացուսցես շրջափակ զպար զօրուդ երկնայնոյ. կարգեսցես ի դիմի ընդդէմ դիւացն դասու. Տուր հանգիստ բերկրութեան մահահանգոյնս նիրհման ի խորութեան գիշերիս, բարեխօսութեամբ հայցուածոց սրբունոյ Աստուածածնիդ եւ ամենայն ընտրելոց Ամփոփեալ պարուրեա զպատուհան տեսութեանց՝ զգայարանացս իմաստից, անզարհուրելի զետեղմամբ ի ծփական խռովութեանց, կենցաղական զբաղմանց, անրջական երազոց, խօլականաց ցնորից, յիշատակաւ քո յուսոյդ անվնասելի պաշտպանեալ: Եւ սթափեալ վերստին ի ննջմանէ ծանրութեան ամենազգաստ արթնութեամբ, հոգենորոգ զուարթութեամբ ի քեզ արծանացեալ, զայս ծախ մաղթանաց՝ բուրմամբ հաւատոց քեզ ամենօրհնեալ թագաւոր փառաց անճառից, փառաբանողաց երկնագլումար խմբից երգակցեալ յերկինս առաքել: Զի դու փառաւորեալ ես յամենայն արարածոց յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

— 0 —

ԱՂՕԹՔ ԻԻՐԱՔԱՆԶԻԻՐ ԱՆԶԻՆ

ՀԱԻԱՏԱՑԵԼՈՑ Ի ՔՐԻՍՏՈՍ

Զոր առաւել է սրբոյ սեանց Նեոսիսի

Հայոց Կաթողիկոսի

Հաւատով խոստովանիմ եւ երկիրպագանեմ քեզ, հայր եւ որդի եւ սուրբ հոգի, անեղ եւ անմահ՝ ընտրելուն, արարիչ հրեշտակաց եւ մարդկան եւ ամենայն

եղելոց. եւ ողորմեա քո արարածոց եւ ինձ՝ բազմամեղիս:

Հաւատով խոստովանիմ, եւ երկիրպագանեմ քեզ, անբաժանելի լոյս, միասնական սուրբ երրորդութիւն եւ մի աստուածութիւն, արարիչ լուսոյ եւ հալածիչ խաւարի. հալածեա ի հոգւոյ իմմէ զխաւար մեղաց եւ անգիտութեան, եւ լուսաւորեա զմիտս իմ ի ժամուս յայսմիկ աղօթել քեզ ի հաճոյս, եւ ընդունել ի քէն խնդրուածս իմ. եւ ողորմ:

Հայր երկնաւոր Աստուած ճշմարիտ, որ առաքեցեր զորդիդ քո սիրելի ի խնդիր մոլորեալ ոչխարին, մեղայ յերկինս եւ առաջի քո. ընկալ զիս որպէս զանառակ որդին, եւ զգեցո ինձ զպատմութեան զառաջին զոր մերկացայ մեղօք. եւ ողորմ:

Որդի Աստուծոյ Աստուած ճշմարիտ, որ խոնարհեցար ի հայրական ծոցոյ, եւ առեր մարմին ի սրբոյ կուսէն Մարիամայ վասն մերոյ փրկութեան, խաչեցար, թաղեցար եւ յարեար ի մեռելոց, եւ համբարծար փառօք առ հայր, մեղայ յերկինս եւ առաջի քո, յիշեա զիս որպէս զաւագակն յորժամ զաս արքայութեամբ քով. եւ ողորմ:

Հոգի Աստուծոյ Աստուած ճշմարիտ, որ իջեր ի Յորդանան եւ ի վերնատունն, եւ լուսաւորեցեր զիս մկրտութեամբ սուրբ աւազանին. մեղայ յերկինս եւ առաջի քո, մաքրեա զիս վերստին աստուածային հրով քո՝ որպէս հրեղէն լեզուօք սուրբ զառաքեալսն. եւ ողորմ:

Անեղ ընտրելուն, մեղայ քեզ մտօք իմովք, հոգւով եւ մարմնով իմով. մի՛ յիշեր զմեղս իմ զառաջինս վասն անուանդ քում սրբոյ եւ ողորմ:

Տեսող ամենայնի, մեղայ քեզ խորհրդով բանիւ
եւ գործով. ջնջեա զծեռագիր յանցանաց իմոց, եւ
գրեա զանուն իմ ի դպրութեան կենաց եւ ողոր.:

Քննող գաղտնեաց, մեղայ քեզ կամաւ եւ ակա-
մայ, գիտութեամբ եւ անգիտութեամբ, թողութիւն
շնորհեա մեղաւորիս, զի ի ծննդենէ սուրբ աւագանին
մինչեւ ցայսօր մեղուցեալ եմ առաջի աստուածու-
թեանդ քո զգայարանօք իմովք, եւ ամենայն անդա-
մօք մարմնոյս. եւ ողոր.:

Ամենախնամ տէր, դիր պահապան աչաց իմոց
գերկիւղ քո սուրբ ո'չ եւս հայիլ յայրատ, եւ ական-
ջաց իմոց՝ ո'չ աստուծի լսել զբանս չարութեան, եւ
բերանոյ իմոյ՝ ո'չ խօսել զստութիւն, եւ սրտի իմոյ՝
ո'չ խորհել զչարութիւն, եւ ձեռաց իմոց՝ ո'չ գործել
զանիրաւութիւն, եւ ոտից իմոց՝ ո'չ գնալ ի ճանա-
պարհս անօրէնութեան, այլ ուղղեա զշարժումն սո-
ցա լինել միշտ ըստ պատուիրանաց քոց յամենայնի,
եւ ողոր.:

Հուր կենդանի Քրիստոս, զհուր սիրոյ քո զոր
արկեր յերկիր, բորբոքեա յանձն իմ, զի այրեսցէ
զաղտ հոգւոյ իմոյ, եւ սրբեսցէ զսիրդ մտաց իմոց, եւ
մաքրեսցէ զմեղս մարմնոյ իմոյ, եւ վառեսցէ զլոյս
գիտութեան քո ի սրտի իմում. եւ ողոր.:

Իմաստութիւն հօր Յիսուս, տուր ինձ իմաս-
տութիւն զբարիս խորհել եւ խօսել եւ գործել առաջի
քո յամենայն ժամ. ի չար խորհրդոց, ի բանից եւ ի
գործոց փրկեա զիս. եւ ողոր.:

Կամեցող բարեաց տէր կամարար, մի՛ թողուր
զիս ի կամս անձին իմոյ գնալ, այլ առաջնորդեա ինձ
լինել միշտ ըստ կամաց քոց բարեսիրաց. եւ ողոր.:

Արքայ երկնաւոր, տուր ինձ զարքայութիւն քո
զոր խոստացար սիրելեաց քոց, եւ զօրացո զսիրտ իմ
ատել զմեղս, եւ սիրել զքեզ միայն, եւ առնել զկամս
քո. եւ ողոր.:

Խնամող արարածոց, պահեա նշանաւ խաչի քո
զհոգի եւ զմարմին իմ ի պատրանաց մեղաց, ի փոր-
ծութեանց դիւաց, եւ ի մարդոց անիրաւաց, եւ յա-
մենայն վտանգից հոգւոյ եւ մարմնոյ. եւ ողոր.:

Պահապան ամենայնի Քրիստոս, աջ քո հովանի
լիցի ի վերայ իմ ի տուէ եւ ի գիշերի, ի նստիլ ի
տան, ի գնալ ի ճանապարհ, ի ննջել եւ ի յառնել, զի
մի՛ երբեք սասանեցայց. եւ ողոր.:

Աստուած իմ, որ բանաս զծեռն քո, եւ լնուս
զամենայն արարածս ողորմութեամբ քով. քեզ յանձն
առնեմ զանձն իմ. դու հոգա եւ պատրաստեա զպէտս
հոգւոյ եւ մարմնոյ իմոյ յայսմհետէ մինչեւ յաւիտ-
եան. եւ ողոր.:

Դարձուցիչ մոլորելոց, դարձո զիս ի չար սո-
վորութեանց իմոց ի բարի սովորութիւն, եւ բիւնեա
ի հոգի իմ զսոսկալի օր մահուն, եւ զերկիւղ զեհե-
նոյն, եւ զսէր արքայութեանն, զի զղջացայց ի մեղաց,
եւ գործեցից զարդարութիւն. եւ ողոր.:

Աղբիւր անմահութեան, աղբերացո ի սրտէ իմ-
մէ զարտասուս ապաշխարութեան որպէս պոռնկին, զի
լուացից զմեղս անձին իմոյ յառաջ բան զելանելն իմ
յաշխարհէս. եւ ողոր.:

Պարգեւիչ ողորմութեան, պարգեւեա ինձ ուղ-
ղափառ հաւատով, եւ բարի գործով, եւ սուրբ մարմ-
նոյ եւ արեան քո հաղորդութեամբ զալ առ քեզ. եւ

ողորմ.

Բարերար տէր, հրեշտակի բարւոյ յանձն առասցես զիս քաղցրութեամբ աւանդել զհոգի իմ, եւ անխռով անցուցանել ընդ չարութիւն այսոցն, որ են ի ներքոյ երկնից. եւ ողորմ.

Լոյս ճշմարիտ Քրիստոս, արժանաւորեա զհոգի իմ ուրախութեամբ տեսանել զլոյս փառաց քոց ի կոչման աւուրն, եւ հանգչել յուսով բարեաց յօթեւանս արդարոց մինչեւ յօր մեծի զալստեան քո. եւ ողորմ.

Դատաւոր արդար, յորժամ զաս փառօք հօր դատել զկենդանիս եւ զմեռելս, մի՛ մտաներ ի դատաստան ընդ ծառայի քում. այլ փրկեա զիս ի յաւիտենական հրոյն, և լսելի արա ինձ գերանաւէտ կոչումն արդարոց յերկնից արքայութիւնդ. և ողորմ.

Ամենողորմ տէր. ողորմեա ամենայն հաւատացելոց ի քեզ, իմոց և օտարաց, ծանօթից և անծանօթից, կենդանեաց և մեռելոց. շնորհեա և թշնամեաց իմոց և ատելեաց զթողութիւն որ առ իս յանցանացն, և դարձո զնոսա ի չարեացն զոր ունին վասն իմ, զի ողորմութեան քում արժանի եղիցին. և ողորմ.

Փառաւորեալ տէր, ընկալ զաղաչանս ծառայիս քո, և կատարեա ի բարի զխնդրուածս իմ, բարեխօսութեամբ սրբուհւոյ Աստուածածնին, եւ Յովհաննու մկրտչին, եւ սրբոյն Ստեփաննոսի նախավկային, եւ սրբոյն Դրիգորի մերոյ լուսաւորչին, եւ սրբոց առաքելոց, մարգարէից, վարդապետաց, մարտիրոսաց, հայրապետաց, ճգնաւորաց, կուսանաց, եւ ամենայն սրբոց քոց երկնաւորաց և երկրաւորաց: Եւ քեզ փառք եւ երկրպագութիւն անբաժանելի սուրբ երրորդութեանդ, յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Մաղթանք. Վասն սրբուհւոյ:

Քարոզ. Սուրբ զԱստուածածնին:

Աղօթք

Ընկալ, տէր, զաղաչանս մեր բարեխօսութեամբ սուրբ Աստուածածնին անարատ ծնողի միածնի որդւոյ քո, և աղաչանօք ամենայն սրբոց քոց, եւ որոց ոչսօր է յիշատակ կամ աւուրս շնորհիւ: Լուր մեզ, տէր, և ողորմեա. ներեա քաւեա և թող զմեզս մեր արժանաւորեա զոհութեամբ փառաւորել զքեզ ընդ իս և ընդ սրբոյ հոգւոյդ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից. ամէն:

Օրհնեալ տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, ամէն:

Հայր մեր որ յերկնս:

— 0 —

Մաղթանք

Զհանգստեան զաղօթս եւ զաղաչանս ընկալ, արդասէր Աստուած, ի հաճոյս բարերար կամաց քոց. մեր մեղաց և բազում յանցանացն թողութիւն շնորհաւ. և քեզ փառք յաւիտեանս. ամէն:

Փառք քեզ, տէր Աստուած մեր, որ պարգեւեալ զօրս զայս բարեաւ և խաղաղութեամբ անցուցանել:

Մարդասէր Աստուած, զառաջիկայ զիշերս որ ի վերայ մեր գալոց է, ի մեղաց փրկեա, ի չարեաց ազատեա, և ի գործս բարիս առաջնորդեա:

Առաւօտու օրհնութեանցն եւ փառաբանութեանցն արժանի արա զամենայն հաւատացեալս անւանդ քում սրբոյ, և պահեա ի խաղաղութեան:

Տէր Աստուած մեր, տուր զքո խաղաղութիւնդ

ամենայն աշխարհի, բարձրագոյն և զպատուհանս
ի յարարածոցս:

Ողորմեա հարց և եղբարց մերոց կենդանեաց և
հանգուցելոց:

Ողորմեա զեկեղեցի շինողաց, երախտաւորաց
պտղատուից, սպասաւորաց, եւ այնոցիկ որք ընդ հո-
վանեաւ սրբոյ եկեղեցւոյ են հանգուցեալ:

Տէր Աստուած, օգնեա թագաւորացն քրիստո-
նէից, և իշխանացն բարեպաշտից, զօրաց եւ զաւակաց
նոցին՝ պահելով ի խաղաղութեան:

Տէր Աստուած մեր, պահեա զառաջնորդս եւ
զեղբայրութիւնս մեր ամբողջ եւ անխոռով ի կամս ո-
ղորմութեան քոյ:

Նշանաւ սուրբ եւ պատուական խաչիւ քոյ
հալածեա զերեւելի եւ զաներեւոյթ թշնամին ի սահ-
մանաց մերոց եւ ի բնակութենէս մերմէ:

Փրկեա զմեզ ի հրոյն յաւիտենից, եւ քեզ փառս
յաւիտեանս. ամէն:

Օրհնեալք եղբրուք ի շնորհաց սրբոյ հոգւոյն
երթայք, հանգեալք խաղաղութեամբ, եւ տէր եղից
ընդ ձեզ ընդ ամենեւեանդ. ամէն:

— օ —

ՊԱՇՏՈՆ ՆՆՁԵՑԵԼՈՑ

ՇԱՐԱԿԱՆ

Իկ. Որ յանէից ստեղծոց գոյից արարչակից Հօ-
բանդ Աստուած, թողութիւն շնորհեա ննջեցելոց քոյ
ծառայից. յորժամ գաս դատել զոր անարատ ձեռոց
ստեղծեր, Որ ի հօրէ առաքեցար եւ մարմնացար
սուրբ կուսէն. թողութիւն շնոր: Որ ի խաչին անշըն-

աջար, զմահու լուծեր զիշխանութիւն. թողու Որ
պսակիչդ ես քոց սրբոց, եւ անվախճան բարեաց
բաշխող. թողութիւն շնորհ:

Իձ. Անրսկիզքն Աստուած, սկիզքն արարչու-
թեան, ի հողոյ ստեղծեր ըզմարդն առաջին, գործել եւ
պահել յանպատում ի կեանս. իսկ ի ստրնգանել հրա-
նանի քո, Տէր, զվճիռ մահու ի վերայ եղեալ, հող էիր
անդրէն եւ ի հող դարծցիս, եւ այժմ աղաչեմք զստեղ-
ծողդ ամենից, ընկալ եւ հանգո զհրաժարեալ հոգիս
եւ թնաստեղեան լուսեղին խորանս ուր ժողովքն են
որոցն ի խաղաղութեան, հոգւով հեզութեամբ յերկ-
ից բարութիւնսն:

Ոսկի եղեալսն անպիտանացայ զեղեցկայարմար
ինուածոյս քակտումն, իմաստունս յիմարացայ, ի
պալեաց մեղաց յոր ընկղմեցայ. եւ այժմ Կոչողն եհաս,
վերին կոչողին, կոչնատէրն անեղ, կոչողն անաւոր,
բաւաւորն անաչառ, դատաստանն արդար, հրեշտակք
նողորմք դատեն զմեղաւորս. եւ այժմ աղաչեմ:

Ե Ր Գ

Փառաց ի փառս բարձրանան, աջակողմեանքն
երանան, յորժամ լրսեն զերանական ծայն օրհնու-
եան ի քէն կոչման, ննջեցելոյս մեր լսեցո զԱստ-
ուածային բարբառող քո, դասաւորեա զսա վերնոցն
որգել զփառս ընդ զուարթնոցն:

Բահանայք եւ ժողովուրդք հայցեմք ի քէն Տէր
արեգութ, ընդ ննջեցեալսն հաւատով, ընկալ զմեզ
նովին յուսով, յերուսաղէմ քաղաք վերին յորում ար-
արքն ժողովին, փառս վերերգել միշտ ընդ նոսին
որորդութեանդ երրեակ անծին:

Ի վերին Երուսաղէմ ի բնակարանս հրեշտակաց, ուր Ենովբե եւ Եղիաս կան ծերացեալ աղանակերպ. ի դրախտին եղեմական պայծառացեալ արժանապէս, ուղորմած Տէր ողորմեա, հոգւոցն մեր ննջեցելոց:

Ահեղ խորհուրդ քահանային, բազկատարած կայ ի բեմին, առաջի սուրբ սեղանոյն, հուր շիջանի խաւար մերժի, տրտմեալ հոգիքն ուրախանան, զի թողութիւն մեղաց լինի, ողորմած Տէր:

— օ —

ՀՐԱԺԱՐՈՒԹՅՆ

Հրաժարիմք ի սատանայէ և յամենայն խաբէութենէ նորա, ի պատրանաց նորա, ի խորհրդոց նորա, ի գնացից նորա, ի չար կամաց նորա, ի չար հրեշտակաց նորա, ի չար պաշտօնէից նորա, ի չար կամարարաց նորա, և յամենայն չար զօրութենէ նորա՝ հրաժարելով հրաժարիմք:

Ձայս Երիցս կրկնէ՝ երես ի յարեմուսս եւ ձեռս ի կողմնելով, եւ ապա դառնայ յարեւելս. եւ սկսանէ գղաւանութիւն ուղղափառ հաւատոյ, բացա-

գլուխ եւ ձեռնամած կեցովիւ, եւ ասէ.

Խոստովանիմք եւ հաւատամք ամենակատար սրտիւ զՀայրն Աստուած՝ անեղ, անծին, և անսկիզբն այլ և ծնող Որդւոյ և բղխող Հոգւոյն սրբոյ:

Հաւատամք զԲանն Աստուած, անեղ՝ ծնեալ և սկսեալ ի Հօրէ նախ քան զյաւիտեանս. ոչ յետոյ ոչ կրտսեր. այլ որքան Հայրն Հայր՝ ընդ նմին ի Որդին Որդի:

Հաւատամք զսուրբ Հոգին Աստուած՝ անեղ անժամանակ. ոչ ծնեալ՝ այլ բղխեալ ի Հօրէ. էակ

Հօր և փառակից Որդւոյ:

Հաւատամք զԵրրորդութիւնն սուրբ, մի բնութիւն, մի աստուածութիւն. ոչ երեք Աստուածք, այլ՝ մի Աստուած, մի կամք, մի թագաւորութիւն, մի իշխանութիւն. արարիչ երեւելեաց և աներեւութից:

Հաւատամք յեկեղեցի սուրբ՝ զթողութիւն մեղաց՝ հաղորդութեամբ սրբոց:

Հաւատամք զմինն յերից անծանց զԲանն Աստուած՝ ծնեալ ի հօրէ նախ քան զյաւիտեանս. ի ժամանակի իջեալ յԱստուածածին կոյսն Մարիամ, առեալ յարենէ նորա՝ միաւորեաց ընդ իւրում աստուածութեանն. իննամսեայ ժուժկայեալ յարգանդի անարատ Կուսին. եւ եղեւ Աստուածն կատարեալ՝ մարդ կատարեալ, հոգւով եւ մտօք եւ մարմնով. մի անծն, մի դէմ, և միաւորեալ մի բնութիւն: Աստուածն մարդացեալ առանց փոփոխման եւ առանց այլայլութեան. անսեմն յղութիւն եւ անապական ծնունդ. որպէս ոչ է սկիզբն աստուածութեան նորա՝ եւ ոչ վախճան մարդկութեան նորա: (Չի Յիսուս Քրիստոս երէկ եւ այսօր՝ նոյն եւ յաւիտեան):

Հաւատամք զտէրն մեր Յիսուս Քրիստոս շրջեալ ի վերայ երկրի. յետ երեսուն ամաց եկեալ ի մկրտութիւն: Հայր ի վերուստ վկայեալ՝ Դա՛ է որդի իմ սիրելի. և Հոգին սուրբ աղանակերպ իջեալ ի վերայ նորա: Փորձեալ ի սատանայէ և յաղթեալ նմա: Քարոզեալ մարդկան զփրկութիւն: Աշխատեալ մարմնով, վաստակեալ, քաղցեալ եւ ծարաւեալ, Յետոյ եկեալ կամաւ ի չարչարանս. խաչեալ եւ մահեալ մարմնովն, եւ կենդանի աստուածութեամբն: Մարմինն եղեալ ի գերեզմանի՝ միաւորեալ աստուածութեամբն, եւ

հոգևոյն իջեալ ի դժոխս՝ անբաժանելի աստուածութեամբն: Քարոզեալ հոգևոցն՝ աւերեալ զդժոխս՝ եւ ազատեալ զհոգիս: Յետ երկից աւուրց յարուցեալ ի մեռելոց եւ երեւեալ աշակերտացն:

Հաւատամք զտէրն մեր Յիսուս Քրիստոս՝ նովին մարմնովն համբարծեալ յերկինս եւ նստեալ ընդ աջմէ Հօր: Այլեւ գալոց է նովին մարմնովն եւ փառօք Հօր՝ ի դատել զկենդանիս եւ զմեռեալս: Որ եւ յարութիւն ամենայն մարդկան:

Հաւատամք եւ զհատուցումն գործոց. արդարոցն կեանք յաւիտենական, եւ մեղաւորացն տանջանք յաւիտենական:

Ձ Ղ Ջ ՈՒ Մ Ն

Մեղայ ամենասուրբ երրորդութեանն՝ Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբոյ: Մեղուցեալ եմ Աստուծոյ: Խոստովանիմ առաջի Աստուծոյ եւ սրբուհւոյ Աստուածածնին, եւ առաջի քո հայր սուրբ՝ զամենայն մեղս զոր գործեալ եմ: Քանզի մեղայ խորհրդով, բանիւ եւ գործով, կամայ եւ ակամայ, զիտութեամբ եւ անգիտութեամբ, մեղայ Աստուծոյ:

Մեղայ հոգևովս եւ զօրութեամբ սորա. մտօքս եւ շարժմամբ սորա. մարմնովս եւ զգայութեամբ սորա: Մեղայ զօրութեամբ հոգւոյս. խորամանկութեամբ, անզգամութեամբ, յանդգնութեամբ եւ երկչոտութեամբ, շռայլութեամբ եւ ժլատութեամբ, զեղխութեամբ եւ անիրաւութեամբ, չարահաւանութեամբ, յուսահատութեամբ եւ թերամտութեամբ, մեղայ Աստուծոյ:

Մեղայ չար խորհրդով մտացս. նենգութեամբ,

ատելութեամբ, խեթիւ, մախանօք, յաչաղանօք, թուլութեամբ, պոռնկական խորհրդով, արուական, իգական, անասնական, գրաստական, գազանական, ի զիշերի եւ ի տուրնջեան. երազական գիշութեամբ, եւ անրջական գարշ աղտեղութեամբ, մեղայ Աստուծոյ:

Մեղայ ցանկութեամբ մարմնոյս. հեշտութեամբ, պղերգութեամբ, յօրանջմամբ քնոյ, շարժութեամբ մարմնոյս, զազրագործութեամբ ի պէսպէս ախտս, հեշտալրութեամբ լսելեացս, արատութեամբ աչացս, ցանկութեամբ սրտիս, իգութեամբ ռնգացս, պազդտութեամբ բերանոյս. անժուժկալութեամբ, շուայտութեամբ, եւ արբեցութեամբ, մեղայ Աստուծոյ:

Մեղայ չարաքանութեամբ լեզուիս. ստախօսութեամբ, սուտ երդմամբ, երդմնազանցութեամբ, հակառակութեամբ, վիճաբանութեամբ, բանսարկութեամբ, շոգմոգութեամբ, քսու, դատարկաբանութեամբ, եւ ծաղու, զրախօսութեամբ, հերծախօսութեամբ, եւ անիծաքանութեամբ, տրտնջելով, դժգոհելով, բամբասելով, եւ հայհոյելով, մեղայ Աստուծոյ:

Մեղայ գողութեամբ ձեռացս. ազահելով, զրկելով, հարկանելով, սպանանելով, եւ ընդ քարշս ածելով, մեղայ Աստուծոյ:

Մեղայ ամենայն յողուածովք շինուածոյս եւ ամենայն անդամօք մարմնոյս. հնգեակ զգայարանօքս, վեցեակ շարժմամբս. վերամբարձ ոտնահարութեամբ, եւ վայրաքարշ մեղկութեամբ. յաջ եւ յահեակ խոտորելով, զառաջնոցն մեղանչելով, եւ վերջնոցն չար նըշաւակ գողով. մեղայ Աստուծոյ:

Այլ եւ մեղայ եօթնիցս յանցանօք՝ մահացու մեղօք. հպարտութեամբ՝ եւ մասամբք նորին. նախան-

ծու՝ եւ մասամբք նորին. բարկութեամբ՝ եւ մասամբք նորին. ծուլութեամբ՝ եւ մասամբք նորին. ազահութեամբ՝ եւ մասամբք նորին. որկրամուլութեամբ՝ եւ մասամբք նորին. բղջախոհութեամբ՝ եւ մասամբք նորին. մեղայ Աստուծոյ:

Այլ եւ մեղայ ամենայն պատուիրանացն Աստուծոյ. յանձնառելացն եւ հրաժարելացն. զի ոչ զյանձնառականսն կատարեցի, եւ ոչ ի հրաժարելացն հեռացայ. Զօրէնս առի՝ եւ յօրինացն հեղգացայ. ի կարգս քրիստոնէութեան հրաւիրեցայ՝ եւ գործովս անարժան գտայ, զիտելով զչարն կամաւ կորացայ, եւ ի բարեաց գործոց ես ինձէն հեռացայ. վա՛յ ինձ, վա՛յ ինձ, վա՛յ ինձ: Զո՞րն, ասեմ կամ զո՞րն խոստովանիմ. զի անթիւ են յանցանք իմ. անասելի են անօրէնութիւնք իմ. աններելի են ցաւք իմ, եւ անբժշկելի են վէճք իմ, մեղայ Աստուծոյ.

Հայր սուրբ՝ զքեզ ունիմ միջնորդ հաշտութեան եւ բարեխօս առ միածին Որդին Աստուծոյ. զի իշխանութեամբդ որ տուեալ է քեզ, արծակեցես զիս ի կապից մեղայ իմոց, աղաչեմ զքեզ:

Ա Ր Զ Ա Կ Ո Ի Մ Ն

Ողորմեսցի քեզ մարդասէրն Աստուած. եւ թողութիւն շնորհեսցէ ամենայն յանցանաց քոց, խոստովանացելոցն եւ մոռացելոցն: Եւ ես կարգաւս քահանայական իշխանութեան, եւ հրամանաւն աստուածային՝ թէ զոր արծակիցէք յերկրի, եղիցի արծակեալ յերկինս, նովին բանիւն արծակեմ զքեզ յամենայն մասնակցութենէ մեղաց քոց. ի խորհրդոց՝ ի բանից՝ եւ ի գործոց. յանուն Հօր եւ Որդւոյ եւ Հոգւոյն սրբ-

բոյ, եւ դարձեալ տամ զքեզ ի խորհուրդս սուրբ եկեղեցւոյ. զի զոր ինչ գործիցես բարիս, եղիցի քեզ ի բարեգործութիւն եւ ի փառս հանդերձեալ կենացն. ամէն:

— 0 —

Ք Ա Ր Ո Զ

Ծննդեան Քրիստոսի, եւ Աւետեաց, եւ Փոխման Աստուածածնից, եւ Տեառնդառաչից

Մայր սուրբ սքանչելի լուսոյն, որ զԱստուածն ամենայն յաւիտեանց յորովայնի բում կրեցեր, եւ ցնծութիւն աշխարհի ծնար ըզբանն Աստուած. աղաչեմք:

Մայր սուրբ բարեխօսեա:

Աղաչեա վասն մեր զառ ի քէն զմարմնացեալն Աստուած, որ խոնարհեցաւ ի հայրական ծոցոյ. էառ մարմին ըստ մարդկային բընութեանս՝ առնել խաղաղութիւն յերկինս եւ յերկրի. աղաչեմք:

Աղաչեա վասն: Ներել մեզ անտես առնել ըզյանցանքս մեր. եւ տալ օգնականութիւն ընդդիմակաց լինիլ հակառակամարտիցն ի պատերազմի. աղաչեմք:

Աղա. Զի լրոնեսցին պատերազմունք. դադարեացին յարծակմունքը թըշնամեաց. տնկեսցի սէր եւ արդարութիւն ի յերկրի. աղաչեմք:

Աղա. Ահեցուցանել յերկրի մերում ըզբաղցր բըղխումն աղբերաց. զառատ պողաբերութիւն բուսոց՝ եւ տընկոց. առ ի զուարճալի լինիլ ամենայն հարկաւոր պիտոյից մերոց. աղաչեմք:

Աղա. Զի միաբանեսցէ զեկեղեցի իւր սուրբ. շինեալ ի վերայ հիման առաքելոց եւ մարգարէից. պա-

հել անարատ մինչեւ յօր երեւելոյ զալըստեան իւրոյ.
աղաչեմք:

Աղաչեա վասն մեր սրբուհի, զմիածին քո զոր-
դին. և վասն հոգւոցն հանգուցելոց՝ ընդունիլ յարքա-
յութիւնն երկնից, եւ տալ մասն եւ բաժին ընդ սուրբս
ամենայն. աղա.

Յիշեա տէր եւ ողորմեա:

Եւ եւս առաւել գոյրդորումն սիրոյ, եւ ըզգոր-
ծըս բարեաց պարգեւել մեզ խնդրեմք:

Տուր մեզ տէր Աստուած:

Զանձինքս մեր եւ զմիմեանս տեառն Աստուծոյ
ամենակալին յանձն արասցուք:

Դեզ տեառնդ յանձն եղիցուք:

Ողորմեաց մեզ տէր Աստուած մեր ըստ մեծի
ողորմութեան բում. ասասցուք ամենեքեան միաբա-
նութեամբ:

Տէր ողորմեա, տէր ողորմեա. լուր տէր եւ ո-
ղորմեա:

—o—

ՍՈՒՐԲ ԱՍՏՈՒԱԾ ԸՍՏ ՊԱՏՇԱՃԻ

Յաւուրս Աւետեաց եւ Ծննդեան գայս ասա

Սուրբ Աստուած, սուրբ և հրգօր, սուրբ և ան-
մահ, որ յայտնեցար վասն մեր. ողորմեա մեզ:

Գալստեան

Սուրբ Աստուած, սուրբ և հրգօր, սուրբ և ան-
մահ, որ եկիր և գալոց ես. ողորմ.

Ուրբաբու մասնութեան գիշերին

Սուրբ Աստուած . . . որ մատնեցար վասն մեր.
ողորմ.

Ուրբաբու ճառուն՝ եւ յամենայն տօն սրբոց, եւ չի եւ
եկեղեցւոյ, այլ եւ յաւուրս պահոց

Սուրբ Աստուած . . . որ խաչեցար վասն մեր.
ողորմ.

Ուրբաբու երեկոյին, եւ շաբաթու գիշերոյն

Սուրբ Աստուած . . . որ թաղեցար վասն մեր.
ողորմ.

Զատիկի եւ ամենայն Յարութեան կիւրակէից

Սուրբ Աստուած . . . որ յարեար ի մեռելոց.
ողորմ.

Համբարձման

Սուրբ Աստուած . . . որ համբարձար փառօք
առ հայր. ողորմ.

Հոգեգալստեան

Սուրբ Աստուած . . . որ եկիր և հանգեար յա-
ռաքեալսն. ողորմ.

Վարդավառի

Սուրբ Աստուած . . . որ եկիր ի փոխումն մօր
բոյ եւ կուսի. ողորմ.

Թովմայի առաքելոյ ասացեալ

Փառաւորեալ և օրհնեալ միշտ սուրբ կոյս Աստ-
ուածածին, Մարիամ մայր Բրիստոսի. մատո զաղա-
չանս մեր՝ որդւոյ բոյ և Աստուծոյ մերոյ:

—o—

Ա Ն Դ Ա Ս Տ Ա Ն

Մեկ, եւ եւս խաղաղութեան զտէր աղ.

Դպ. Տէր ողորմեա:

Մեկ. Վասն ի վերուստ խաղաղութեան և փրկ-

կութեան անձանց մերոց, զտէր աղ.:

Դպ. Տէր ողորմեա:

Մկ. Ողորմեաց մեզ, տէր Աստուած մեր, ըստ մեծի ողորմութեան քում. ասասցուք ամենեքեան միաբանութեամբ:

Դպ. Տէր ողորմեա, տէր ողոր. տէր ողոր.:

Քհնյ. Օրհնութիւն և փառք հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից:

Դպ. Ամէն. Ալէլուիա, ալէ. ալէ.:

Քհնյ. Օրհնեացի և պահպանեացի և նախախնամեալ պահեացի արեւելեան կողմն աշխարհիս, և հայրապետութիւն հայոց. այս նշանաւ սուրբ խաչիւս և սուրբ աւետարանաւս, և աւուրս շնորհիւ, անուամբ հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ. այժմ եւ միշտ եւ յաւիտ.:

Եւ դարձուցանեն գերեսս յարեւմուսս

Դպ. Ամէն ալէլուիա, ալէ. ալէ.:

Քհնյ. Օրհնեացի եւ պահպանեացի եւ նախախնամեալ պահեացի՝ արեւմտեան կողմն աշխարհիս եւ թագաւորութիւն քրիստոնէից. այս նշ.:

Եւ օրջելով դառնան ի հարաւ

Դպ. Ամէն. Ալէլուիա, ալէ. ալէ.:

Քհնյ. Օրհնեացի եւ պահպանեացի եւ նախախնամեալ պահեացի՝ հարաւային կողմն աշխարհիս երկիրս, անդաստանս եւ պտղաբերութիւն տարւոյս. այս նշ.:

Եւ դառնան դէպի հիւսիս

Դպ. Ամէն ալէլուիա, ալէ. ալէ.:

Քհնյ. Օրհնեացի եւ պահպանեացի եւ նախախնամեալ պահեացի՝ հիւսիսային կողմն աշխարհիս, վանքս անապատս, քաղաքս եւ գիւղս եւ բնակեալ ժողովուրդս ի սմա. այս նշ.:

Դպ. Ամէն.

Եւ դառնան ի բեմն, եւ ասեն դարձեալ

Քհնյ. Օրհնութիւն եւ փառք հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ, այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

—o—

ԵՐԳ ԿԻՐԱԿԱՄՏԻՑ

Ալէլուիա, ալէլուիա: Լոյս զուարթ սուրբ փառաց անմահի, Հօր երկնաւորի սրբոյ կենարարի Յիսուս Քրիստոս: Եկեալքս ի մտանել արեգական. տեսաք զլոյս երեկոյիս: Օրհնեմք զՀայր եւ զՈրդի եւ զսուրբ Հոգիդ Աստուծոյ, եւ ամենեքեան ասեմք ամէն. Արժանաւորեա զմեզ յամենայն ժամ, օրհնել ծայնիւ երգով զանուն փառաց ամենասուրբ Երրորդութեանն. Որ տայ զկենդանութիւն վասն որոյ եւ աշխարհս զքեզ փառաւորէ:

—o—

ՇԱՐԱԿԱՆ Ս. ԾՆՆԴԵԱՆ

Խորհուրդ մեծ եւ սքանչելի որ յայսմ աւուր յայտնեցաւ:

Հովիւքն երգեն ընդ հրեշտակս, տան աւետիս աշխարհի:

Ծնաւ նոր արքայ ի Բեթլեհեմ քաղաքի:

Որդիք մարդկան օրհնեցէք, զի վասն մեր մարմ.

նացաւ:

Անբաւելին երկնի եւ երկրի ի խանձարուրս պատեցաւ:

Ոչ մեկնելով ի Հօրէ, ի սուրբ այրին բազմեցաւ:

Այսօր ցնծան երկինք ի վերուստ մեծապայծառ աւետօք:

Եւ արարածք ամենայն զգեցան հանդերձ փրկութեան:

Այսօր յայրին ընծայեցաւ Քրիստոս Որդին Աստուծոյ:

Եւ հրեղինաց բազմութիւնքն, յերկնից յերկիր վայր իջեալ:

Այսօր հովուացն տեսեալ զարդարութեան արեգակն:

Եւ ընդ հրեշտակս երգէին փառք ի բարձունս Աստուծոյ:

Ի հօրէ ծագեցար լուսաւորել զարարածս:

Արդարութեան արեգակն տէր փառքը քեզ:

Ծրնար ի յայրին ընծայեցար Բեթլեհեմ:

Արդարութեան արեգակն:

Հովուաց յայտնեցար երկրպագեալդ ի մոգուցն:

Արդարութեան արեգակն:

Եւ մեք երգեսցուք ի կուսէն մարմնացար:

Արդարութեան արեգակն:

— 0 —

Ջ Ր Օ Ր Հ Ն Ե Ա Յ

Այսօր ձայնն հայրական յերկնից իջեալ հաճոյական սիրեցելոյ որդւոյ վկայն, այլ յորդորէ, զետ յորդորէ զետ Յորդանան աւետաւոր ձայնիւ երգէ. մեծ

Կարապետն Յովհաննէս: Ամէն ալէլուիա, ալէլուիա, ալէլուիա:

Առաքելոյ աղաւնոյ իջանելով մեծածայն հրնչմամբ ի բարձանց ի նմանութիւն լուսոյ փայլման հրազինեաց անկիզբի զաշակերտացն. մինչդեռ նստէին ի սուրբ վերնատանն:

Աննիւթական աղաւնի անքննելի որ քննէ զսորս Աստուծոյ, զոր առեալ ի Հօրէ պատմէ զահաւոր եւ զմիւսանգամ զալուստդ, զոր քարոզեցին համագոյական:

Օրհնութիւն ի բարձունս, ելողին ի Հօրէ Հոգւոյն սրբոյ, որով առաքեալքն արեցցան անմահական բաժական, եւ հրաւիրեցին զերկիրս ի յերկինս:

— 0 —

ԵՐԳ ԹՎՓՈՐԻ

Միաշարաթ օր հանգստեան Կանայք եկին ի գերեզման. եւ ողբային արտասուական Խնդրել զՅիսուս անապական: Զայնեաց հրեշտակն ուրախական, Զայն որ եղին ի գերեզման, Զեզ աւետիս յարեաւ փեսայն, Դրունք դժոխոց խորտակեցան: Մարիամեանքն ուրախացան. եւ յԱստուծոյ միշտ զոհացան. Առ աշակերտսն անդրէն դարձան Տալ աւետիս վասն յարութեան:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԾԱՂԱՍՋԱՐԴԻ

Որ վերորհնիս յաթոռս բերովբէից, ի վերայ նստիլ յաւանակի հանեցար, բարեբանեալ որ եկիրդ ի կեցուցանել:

Ուստի եւ մեր գյաղթական օրհնութեանցն զծայն մատուցանեմք քեզ թագաւոր փառաց՝ ընդ տղայսն օրհնաբանելով, բարեբանեալ որ եկիրդ ի կեցուցանել:

Ովսաննա ի բարծունս՝ ալէլուիա, բարեբանեալ եկեալ անուամբ Տեառն՝ ալէլուիա, եւ օրհնութիւն որ գալոցդ ես անուամբ Տեառն, ալէ.:

Այսօր զԱնսկիզբն Բանն՝ որ յաթոռ փառաց ընդ Հօր՝ յերկրի երեւեալ տեսաք, քրորէական ծայնիւ օրհնեսցուք, օրհնեալ եկեալ անուամբ Տեառն:

Այսօր գոլով ի Բեթանիա, քո ամենագոր հրամանաւդ, ծայնեցեր Ղազարու եւ դողացաւ մահ, դրժոխք պարտեցաւ, ապականութիւն լուծաւ, կենդանարար Քրիստոս կեցո զմեզ: Այսօր գոլով ի Բեթանիա զքո զաշխարհակեցոյց սուրբ գյարութիւնդ, յառաջագոյն ծանուցեր անապականաբար կոչմամբ զչորեքօրեայն ի թաղմանէ, կենդանարար: Այսօր գոլով ի Բեթանիա Երբայեցեոց մանկունքն սքանչացեալ ասէին. զՄարիամու զեղբայրն ի թաղմանէ յարուցեալ որդւոյն Մարիամու. կենդանարար:

Կենդանութեանց բաշխող Քրիստոս, ի Բեթանիա եկաւորեալ այսօր, բարեկամին Ղազարու պարգեւէ զկենդանութիւն: Տնօրինաբար արտասուելով ընդ Մարթայի եւ ընդ Մարիամու, ողբակցէր եւ որպէս մարդ հարցանէր ո՞ւր եղիք զՂազարոս: Եւ որպէս զԱստուած բարբառով յարուցանէ ի մեռելոց զչորե-

քօրեայն, եւ զուգրնթաց ծայնիւ մեռեալն եկն արտաքս անապական:

— օ —

Գ Ա Ն Ձ

Այս խորհուրդ լցաւ, անդ զուշակեցաւ, աստ կատարեցաւ:

Աստուած մարդացաւ, ընդ օրինօք մտաւ, բանալացաւ:

Այսօր վերացաւ, վերնատունն նստաւ, եւ զառն կերաւ:

Հին օրէնքն անցաւ, զի գիրն լցաւ, եւ նորս սկսաւ:

Տէր քոյին շնորհաւ, լուա զմեզ բազկաւ, արքո բաժակաւ:

Ահա ազատեա զմեզ ի մեղաց, քաւիչ յանցանաց, աղաչեմք:

Լուր Տէր եւ ողորմեա:

Սիրտ իմ սասանի, սարսափ զիս ունի, վասն Յուդայի:

Որ Տէրն ամենի, նմա առաջի, ի ծունկս անկանի:

Նա ոչ ամաչէ, եւ ոչ զարհուրի, սիրողն արծաթի:

Նոր սեղան դնի, եւ հաց բաղարջի, անապակ զինի:

Տէր իմ արժանի, արա զմեզ հացի, քո սուրբ սեղանի:

Ահա ազատեա զմեզ ի մեղաց, քաւիչ յանցանաց, աղաչեմք:

Լուր Տէր եւ ողորմեա:
Խոնարհիլ պարտին, իւր յանցաւորին, ըստ օ-
րինաց Փրկչին:

Որք որ փափաքին, ուտել զայն մարմին, որով
սրբեցին:

Թողուլ կամովին, զյանցանս ի սրտին, զեօթա-
նասնեկին:

Իսկ որ ստամբակին, եղեալ օրինին, որ Աստ-
ուածային:

Իսկ Աստուածային, բնաւ ոչ սահմանին, մեր
բազմողորմին:

Ահա ազատեա զմեզ ի մեղաց, քաւիչ յանցա-
նաց, աղաչեմք:

Լուր Տէր եւ ողորմեա:

Աստուած ամենի, Միածին Որդի, կամաւ Հօր
հոգւոյն ճշմարտի, յերկիր խոնարհի:

Սիրով անքրննին, լոյս անմատչելին, ղենջակ
սփածեալ զի ծածկեր զմերկութիւն նախկին:

Տէրն հրեղինաց, հրանիւթից զօրաց, խոնար-
հեալ ի ծունկս լուանայ զոտս հողեղինաց:

Նիւթական ջրով, տարրական նիւթով մեզ նոր
պատուիրան աւանդեալ զմեզս մաքրելով:

Ասաց Պետրոսին, հաւատայ վիմին, ե՛կ զի
լուացից զոտս քո յընթացից չարին:

Ցնծացուք հոգւով, զնոյն ճաշակելով, փառք
Հօրն տացուք եւ հոգւոյն Միածնի մարմնով:

—o—

Խաչի քո Գրիստոս երկիրպագանեմք, եւ զսուրբ
մատնութիւնդ քո մեծացուցանեմք, եւ զսուրբ չար-
չարանսդ քո փառաւորեմք, եկայք հաւատացեալք եր-

կիրպագեսցուք Գրիստոսի Աստուծոյ մերոյ, վասն զի
եկն ի ձեռն Խաչին իւրոյ շնորհեաց պարգեւս աշխար-
հի, Սուրբ Աստուած, Սուրբ եւ հօգօր, Սուրբ եւ ան-
մահ, որ մատնեցար վասն մեր ողորմեա մեզ: (Երիցս
կրկնեա):

Փառք սուրբ խաչիդ Ալէլուիա, Սուրբ մատնու-
թեանդ, Ալէլուիա, Չարչարանացդ, Ալէլուիա: Նշանե-
ցաւ ան մեզ լոյս երեսաց քոց, եւ ետուր ուրախու-
թիւն սրտից մերոց: Ի պտղոյ ցորենոյ, զինւոյ եւ ծի-
թոյ իւրեանց լցուցեր զնոսա:

Փառք սուրբ խաչիդ, ալէլուիա եւն. փառք եւ
երկրպագութիւն հօր եւ որդւոյ եւ հոգւոյն սրբոյ,
այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս յաւիտենից ամէն:

Փառք սուրբ խաչիդ ալէլուիա, եւն. Խաչըն կե-
նարար որ եղեւ մեզ փրկութիւն, սովաւ ամենեքեան
ըզմեզ բարեբանեմք:

—o—

ԱՒԱԳ ՈՒՐԲԱԹ ԵՐԵԿՈՅ

ՉԱՆԴԷՍ ԹԱՂՄԱՆ ՔՐԻՍՏՈՍԻ ԱՍՏՈՒԾՈՅ

Եկայք հաւատացեալք երկրպագեսցուք սուրբ
Երրորդութեանն, լոյսն որ ընդ հօր էութեան, ի քա-
հանայից դատապարտեալ եկեալ ի խաչ ելանել, ան-
մահ թագաւորն:

Ձոր երկինք ոչ բաւէին տանել, զփայտ պա-
տուհասի ուսով բարձեալ, եւ եկեալ ի տեղի կառափ-
ման, ի խաչ ելանել, անմահ:

Հիացեալ պետութեանց երկնից, ընդ թաղումըն
Տեառն ի նոր գերեզմանի, քանզի որ անմահն է յէու-
թեան, վասն արարածոց փրկութեան ըզմահ ճաշակ-
եաց, անմահ:

ՇԱՐԱԿԱՆ ԹԱՂՄԱՆ ԹԱՓՈՐԻՆ

Պարզեւատուն ամենեցուն, այսօր խնդրի պարգեւ ի Պիղատոսէ, եւ արկողն ըզլոյս որպէս զօթոց հաւանի պատիլ ի Յովսեփայ:

Կենդանատուն ամենեցուն, այսօր դրնի ի նոր գերեզմանի, եւ գանձն անմահութեան կընքի մատանեաւ քահանայիցն:

Արարածոց փրկութիւն Քրիստոս այսօր, եղաւ ի նորափոր վիմի, զոր օրհնեն զօրք երկնից երգով պահպանի ի զինուորացն:

— 0 —

ՇԱՐԱԿԱՆ ԽԹՄԱՆ ԵՐԵԿՈՅԵԱՆ

Լուսաւորեա երուսաղէմ զի հասեալ է լոյս քո, զարդարեա զամուրս քո, եւ փառք Տեառն ի վերայ քո ծագեսցի:

Օրհնեցողութեամբ սաղմոսիւք քեզ վայելէ Աստուծոյ օրհնութիւն ի Սիովնէ, եւ քեզ մատուցին աղօթք յերուսաղէմ:

Դովեա երուսաղէմ ըզտէր, եւ օրհնեա զԱստուծոյ քո նոր ժողովուրդ դէսոյ դուստր Սիովնի:

— 0 —

ՉԱՏԿԻ ԱՌԱՒՕՏ — ԱՒԱԳ ՕՐՀՆՈՒԹԻՒՆ

Այսօր յարեալ ի մեռելոց փեսայն անմահ եւ երկնաւոր, քեզ աւետիս խնդութեան, հարսն ի յերկրէ եկեղեցի, օրհնեա ի ծայն ցնծութեան, զԱստուծոյ քո Սիովն:

Այսօր անճառ լոյսն ի լուսոյ լուսաւորեաց ըզմանկունըս քո, լուսաւորեա երուսաղէմ, քանզի յարեալ լոյս քո Քրիստոս, օրհնեա:

Այսօր խաւարն անգիտութեան հալածեցաւ երեւակ լուսովն, եւ քեզ ծագեաց լոյս գիտութեան, յառուցեալն ի մեռելոց Քրիստոս, օրհնեա:

Այսօր զատիկ մեր գնեմամբ Քրիստոսի, արասցուք տօն ցնծութեամբ, նորոգեալս ի հնութենէ մեղաց ասելով, Քրիստոս յարեալ ի մեռելոց:

Ընդ լուսանալ միաշաբաթին կանխեցին կանայքն ի գերեզմանն, ի խնկել զանապական մարմինն, եւ զտին ըզվէմն քարծեալ ի դրանց գերեզմանին եւ լուեալ քարբառ ի հրեշտակէն, եթէ յարեալ Քրիստոս եւ խափանեաց ըզմահ: Եւ հանդիպեալ քո Տէր, առաքելոցն եւ տուեալ ողջոյն կենդանարար, առաքեցեր զնոսա ի փրկութիւն տիեզերաց:

Փառք յարութեան քո տէր: Պատրանօք նախաստեղծին մերկացաք ի լուսոյն, իսկ յարութեամբ միաձնիդ ըզգեցաք զանմահութիւն, փառք: Ուարանօք փայտին ճաշակեցաք ըզմահ, իսկ ի փայտէն կենաց նորոգեցաք ամենեքեան, փառք:

Ընդ կանայսն իւղարբերսն առ քեզ առաւօտեմբ կենդանիդ յաւիտեանից Քրիստոս, ընկալ եւ զմերս, փոխանակ խնկոցն զօրհնաբանութիւնս: Փոխանակ սուրբ աւետաւոր զուարթնոյն, զթութիւն քո մեզ հանդիպեսցի յուսով գիտութեան, մրխիթարել գոգիս եւ լուսաւորել: Ընդ նոսին աւետարանութեամբ քարոզեսցուք զքո միայն զսքանչելիսդ, որ յարեարդ ի մեռելոց ամենագօր թագաւոր անմահ:

Որ անճառ էութեամբ հօրդ ես փառակից, չարիւ մարմնով յանձն առեր վասն մեր, մշտնջենաւոր օրհնութեամբ ի հրեշտակաց օրհնեալ ես տէր: Որ էակդ ես ընդ հօր եւ սուրբ հոգւոյն, խաչեցար եւ

Թաղեցար կամաւ հօր վասն մեր, մշտնջենաւոր: Որ միւսանգամ գալոց ես հայրենի փառօք, շնորհելով աստուածապէս յարութիւն Տիեզերաց, յամենայն արարածոց յաւիտենից օրհնեալ ես տէր:

Որ զանարատ բազուկըս քո խաչին տա-
րածեցեր Քրիստոս Աստուած, եւ նըշան յաղթութեան
ետուր մեզ, սովաւ զկեանքս մեր պահեա: Որ զաշ-
խարհակեցոյց բազկատարածութիւն խաչի քո Քրիս-
տոս Աստուած, գաւազան զօրութեան ետուր մեզ, սո-
վաւ: Որ զմեռեալն ի հաշակմանէ փայտին յանցանաց,
կենաց փայտիւն կենազործեցեր, սովաւ:

Փառք հօր եւ որդւոյ.— Այսօր հրեշտակն լու-
սափայլ ի յերկնից իջեալ, զարհուրեցոյց զպահապան-
սըն, եւ սուրբ կանանցն քարոզէր ասելով, Քրիստոս
յարեաւ ի մեռելոց:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս.— Այսօր նոր
Իսրայէլ կոչեցեալք ի Քրիստոս, ազատեալք արեամբ
զառինն Աստուծոյ, պարեցուք ընդ երկնայնոցն ա-
սելով, Քրիստոս յարեաւ ի մեռելոց:

—o—

ՃԱՇՈՒ ՇԱՐԱԿԱՆ

Աձ. Գովեա Երուսաղէմ գՏէր:

Յարեալ Քրիստոս ի մեռելոց Ալէլուիա:

Իկայք ժողովուրդք երգեցէք Տեառն Ալէլուիա:

Փառք հօր եւ որդւոյ: Այժմ եւ միշտ եւ:

Յարուցելոյն ի մեռելոց ալէլուիա, որ զաշխարհս
լուսաւորեաց ալէլուիա:

—o—

ԵՐԳ ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ

ԽԱՂԱՂԱԿԱՆԻ ԺԱՄՈՒՆ

Նայեաց սիրով հայրդդ զըթած ի քո ստեղծեալ
գործըս ձեռաց. եւ ըզբանակըս հրեշտակաց տուր պա-
հապան մեզ տրկարաց. փրկեա զանծինս ի փործա-
նաց ի խաւարի շրջող դիւաց. զի ի տուրնջեան եւ
զիշերի տացուք քեզ փառս անլրոնի:

Էին անեղ անըսկզբան ծընունդ անճառ որդի և
բան. որ արարեր ըզտիւ գործոյ եւ ըզգիշեր ի հան-
գիստ քնոյ. տուր ի նընջել աչաց մարմնոյ, արթուն
լինել մեզ ըստ հոգւոյ. զի ի:

Բաբուն հոգւոց բանաւորաց աղբիւր լուսոյ
բաշխող շնորհաց. ի փակել դրանց բնութեանց մարմ-
նոց լոյս տուր աչաց սըրտից մերոց. ի գիշերաց առ
քեզ կանխել ընդ հրեղինացն օրհնաբանել. զի ի:

Սուրբըդ սըրբոց երրորդութիւն զմեզ մաքրեա
քեզ բնակութիւն. շնորհեա ընդ մանկանցն առաքաւոր
հանգչել ընդ քեզ ի յանկողնի. տուր ըզհայցուած բա-
րեկամին զփոխ երից նըկանակին. զի ի:

Երեւելի լոյս ըստեղծեր զտիւ եւ զգիշեր բա-
ժանեցեր. ծագեա մեզ տէր ի գիշերի ըզճառագայթս
իմանալի. տուր յամենայն ժամանակի զպահպանող աջ
քո հովանի. զի ի:

Սիրոյ քո հուր արկեալ յերկիր՝ բորբոքեցի ի
հոգիս մեր. զխորհուրդ սըրտից մեր մաքրեցէ զլոյս
զիտութեան քո փայլեցէ. ի քնոյ մահու զմեզ զար-
թուցէ՝ զմիտըս բոցով քո վառեցէ. զի ի:

Ի քեզ նայիմք լոյսդ անմատոյց ի զգայական
ծածկեալ լուսոյ. որ վասըն մեր եղար ի գբի եւ նըն-

ջեցեր ի տապանի. առ մեզ նընջեա արթուն բնութիւն հերքեա զչարին ներգործութիւն. զի ի:

Իիդ լուսոյ անըստուերի պաղատանօք կամք առաջի. որ փակեալ դրամքք յերեկոյին երեւեցար մե- տասանին. ընդ Թովմայի առ քեզ գոչեմք տէր եւ Աստուած զքեզ դաւանեմք, էջ եւ առ մեզ յերեկոյիս եւ տուր զողջոյն քո ի հոգիս:

Բամեալքս ըզքեզ տէր աղաչեմք մեզ յօգնու- թիւն նայեա հայցեմք. պահապանդ Իսրայելի անծանց մերոց լեր հովանի. օթեա առ մեզ խաղաղարար եւ նընջեսցուք անխռովաբար. զի ընդ առաւօտըս կան- խեսցուք օրհնել ըզքեզ ընդ հօր հոգևով:

Գոչման փողոյն Գաբրիէլի ուր ի վերջնումըն գիշերի, լըսել արա զմեզ արժանի եւ աջակողմն օղ- եաց դասի. անշէջ վառեալ լոյս լապտերաց ըստ ի- մաստուն հինգ կուսանաց. զի ընդ փեսայիդ ի յառա- գաստ հարսունք հոգևով մըտցուք ի փառս:

Հալածեա ի մէնջ, տէր, նըշանաւ խաչի քո զընդդիմամարտ եւ զաներեւոյթ գազանն. եւ մի տար յապականութիւն զքո ժառանգութիւնս:

Բարեխօսեա վասըն մեր, Աստուածածին Մա- րիամ, որ ծնար զտէր Աստուած՝ որ հովուէրըն զիս- րայէլ ամենագօր ըսքանչելի փառօքն իւրովք:

Շ Ա. Բ Ա. Կ Ա. Ն

Ի քէն հայցեմք հայր զըթութեանց եւ Աստ- ուած մըխիթարութեանց. ի տըխրական գիշերային մերծեալ ժամուս, մըխիթարեա ըզմեզ ի տըրտմու- թեանց մեղաց, եւ շնորհեա զուրախութիւն գործովք արդարութեան. աղաչանօք սուրբ Աստուածածնին եւ

ամենայն արդարոց:

Ըստ քաղցրագոյն աստուածային քո հրամանի կոչման որդի Աստուծոյ. եկեալ եմք առաջի քո յերե- կոյիս աշխատեալք եւ ծանրաբեռնեալք. թեթեւացո ի ծանրութեանց մեղաց զանծինս, եւ զօրացո բառնալ կամաւ զքաղցր լուծ քոց պատուիրանաց. աղա:

Պաղատիմք առ քեզ հոգևով ի հանգստեան հաս- եալ ժամուս, մարդասէր հոգի Աստուծոյ. յորժամ նո- րոգես զերեսս երկրի եւ վերըստին ստանաս զոգիս մարդկան, նորափոփուր զարդարեա զնընջեցեալսըն մեր ըզմեալսըն ի քէն սուրբ աւագանաւն. աղաչա:

Զկենդանագիր անարատ ծընողի քո արկանեմք առաջի անոխակալ տէրութեանըդ քո. յորժամ զաս փառօք հօր դատել ըզթըշնամին խաչի քո, ներեա յանցանաց մերոց բարեխօսութեամբ մօր քո և կուսի. աղաչեմք ըզքեզ տէր պահպանեա ըզմեզ ընդ հովան- եաւ խաչի քո սուրբ:

Հաղորդս արա եւ ըզմեզ տէր, ընդ սըրբոց քոց առաքելոցն, որք արժանի եղեն տեսանել ըզքեզ ի յարութեան քո. արժանաւորեա տէր տեսանել ըզքեզ ի միւսանգամ քո զալստեանն. օրհնութիւն առաքողին ի բարծունս:

Ի նըրստիլ քո յատենի դատաւոր անեղ. աղա- չանօք սուրբ Աստուածածնին յիշեա զնընջեցեալսըն մեր, յորժամ զայցես անճառ փառօք. բանզի քո են փառք յաւիտեանս. ամէն:

ԵՐԳ ՏԵԱՌՆ ՆԵՐՍԻՍԻ ՀԱՅՈՑ ԿԱՅՈՂԻԿՈՍԻ ԱՍԱՅԵԱԼ ԹԱՂԱԳՍ ՄԵԾԻ ՈՒՐԲԱԹՈՒ ԳԻՇԵՐԻՆ

—o—

Այսօր անճառ լուսոյն ծագումն ի փրկութեան մեր կատարումն. խոնարհի ի վերնատունն ի ստուերական տօնից լըրումն. նախ քան զընթրիսըն խորհրդոյ սփածաւ ղենջակ արկողն լուսոյ. եւ ջուր առեալ ծառայաբար զոտըս լուանայր զաշակերտացն:

Բանին հօր փառաց լուսոյ Պետրոս մերծիլ յոտս ոչ ներէր. այնքմ ծեռաց որոյ են գործք երկնից երկինք եւ երկրաւորք. որով կուրաց աչքք բացան, խուլք եւ համերք արծակեցան. որ վերածեաց զինքն ի ծովէն սաստեաց ալեացն եւ լռեցին:

Գլխոյն ընտրել հօտին փոքու սաստէր զխորհուրդն ոչ զիտելոց. որով դառնայր եւ հնազանդէր զոտս եւ զգլուխս մաքրել մաղթէր. զըլխոյս ասէ չէ ինչ պիտոյ լուացումըն ջրոյ զի լուացեալ է. ոտիցըդ պէտք են մաքրութեան յօղիլ ի գլուխս սրբութեամբ:

Դասուց իւրոյ աշակերտաց զոր նախ բանիւ վարդապետեաց. այսօր գործով ըզծայրագոյնն եցոյց յինքեան ըզխոնարհութիւն. սպասաւորեալ հրեղինաց այն որ անտեսն է հրեղինաց. տարեալ պաշտօն իւր ծառայիցն այն որ պաշտին ի սրովբէից:

Եթէ տէրս ասէ՝ էից եւ վարդապետըս բոլորից. զաշակերտացդ եւ զծառայից զոտըս լուացի ի հնոյ աղտից. միմեանց եւ դուք համաբնութեամբ ցուցէք ըզնոյն խոնարհութիւն. բարձրացելոյն ի կործանումն եւ անկելոյ բնութեանդ կանգնումն:

Զոր մաքրեցեր յաւազանին մաքուր ծեռօք զոտըս նոցին. եւ ուսուցեր խոնարհութեամբ յաղթող լինել չար հրպարտին. եւ զիմ լրա զտիղմըն մեղաց աղաչանօք սրբոյ զընդին. եւ ըզզընացս ուղղեալ զօտին խոնարհութեամբ ելիւք յերկինս:

* *

Տարածեալ ծեռք ընդ ծեռաց ոտք ընդ ոտից ընթանալեաց. փայտ ընդ փայտի դառըն պըտոյ կեանք ընդ մահու փոխարկելով. ի մէջ երկուց անօրինաց կայր մերկացեալ տուողն օրինաց. զոր ոչ տեսին ազգըն կուրաց բայց ի միոյն յաւազակաց:

Բոպէից արեգականն ըզտիւն արար զիշերանըման. զըստուերըն քօղ արկ մերկութեան զի մի տեսցէ ակն անարժան. ի միջօրեայն նըսեմացաւ յորժամ Ադամ մեղօք մեռաւ. յիններորդն ի լոյս դարձաւ յորժամ մահուամբ մահըն լուծաւ:

Յօղէր արտօսը ցաւագին մայր տեառն որ կայր մերծ առ խաչին. յորժամ լըսէր ըզծարաւին բարբառելոյ իւր միածնին. ետուն քացախ խառնեալ լեղի այնմ որ ըրդխեաց գետ յաղնի. եւ ի վիմէն վըտակ բարի արբոյց տոհմին դառնացողի:

Իիւծեալ յերրորդ ժամու օծին զմիտըս նախնւոյ մօրն Եւայի. ի վեցն անկեալ մարդն առաքին հաւանական բանիւ նորին. ի սոյն ժամու տէրն ի խաչին զի քաւեացէ զմեղըս նոցին. եւ յորժամ եւ Ադամըն հին եղ զաւագակն ի մէջ դրախտին:

Փարելի բարբառ ընդ իմ էլի էլի առ հայր գոչէր. զհոգին կամաւ հօր աւանդէր, զհոգիս մարդկան նոյն ընծայէր. երկիր հիմամբ սասանեցաւ եւ վարանոյն ընդ մէջ հերծաւ. վէմք ի յինքեանց պատառն:

ցան եւ գերեզմանք մահու քացան:

Քարոզի ի սքանչելեացս Աստուած մարմնով վասն իմ խաչեալ. մերով բնութեամբս մեռանի Աստուած անմահ խոստովանի. կրկնավրտակ կողին աղբերքք եկեղեցի իւր հաստատի. ջրովն մաքրի զարիւնն ըմպէ՝ զորդի ընդ հօր փառաւորէ:

ՇՍՐԱԿԱՆ ԿԻՐԱԿԱՄՏԻ

Սուրբ ես Տէր զօրութեանց, որ բնակեալդ ես ի յերկինս, եւ բարեբանիս ի սրբոց քոց: Երկնային զօրութիւնք ի սերովքէք եւ քերովքէք, անդադար օրհնեն սուրբ զանունդ քո: Քահանայք ընդ նոսին պաշտօնեայք եւ ժողովուրդք երկրպագեցուք տէրութեանդ քո: Լոյսդ որ յառաջ քան զյաւիտեանս ի Հօրէ առաքեցար, եւ լուսով իմանալեալ լցեր զարարածս. օրհնեալ ես, թագաւոր յաւիտենից: Որ զլոյսն ի սկզբանէ հաստատեցեր վերստին եւ զխաւարն անգիտութեան յարութեամբդ քո հալածեցեր, օրհնեալ: Ուստի եւ մեք լուսաւորեալքս ընդ լուսեղէն զուարթնոցն, երգեցուք ցնծութեամբ ի յարութեան երեկոյիս, օրհնեալ ես թագաւոր յաւիտենից: Երկնաքաղաքացին Յովհաննէս մեծն ի ծնունդս կանանց, քարոզէր յանապատի ազդարարող բարբառովն զծագումն լուսոյ արեգականն արդարութեանն: Ճշմարիտ մարգարէ եւ ձեռնադրող Որդւոյն Աստուծոյ, յառաջընթաց Կարապետ եւ պատմող աստուածային օրինացն հարթէր ճանապարհս թագաւորին յաւիտենից:

Յանօրէն գինարբուսն մոլեգնեալ Հերովդիադայ, ի պարգեւս մասին խնդրէր զգլուխ մարգարէին, շիջուցանել զարուսեակն եւ զանաղօտ լապտերն:

Փառք Հօր եւ Որդւոյ եւ:

Սրբուհւոյ Աստուածածնին բարեխօսութեամբ պարգեւեա երկրպագուացս ամենասուրբ Երրորդութեանդ, զյարութիւն յուսոյ կենացն յաւիտենից:

Այժմ եւ միշտ եւ յաւիտեանս:

Չհաւատացեալ ժողովուրդս սուրբ Երրորդութեանդ, եւ զապաւինեալս ի խորան փառաց քոց, պահեա անխռով ի խաղաղութեան:

Կամ. Որ զխորհուրդս փրկականս Աստուած գիտութեան շնորհեցեր մեզ ի ձեռնն քահանայապետին քո եւ վրկային նորին աղաչանօք խընայեա ի մեզ:

ՇՍՐԱԿԱՆ Ս. ՅԱԿՈԲԱՅ ՄԾԲԻԱՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏԻ

Սուրբ ես Տէր եւ ի սուրբս հանգուցեալ. բարեբանեալ ի վերին զօրաց եւ ի սրբոց քոց. Տէր Աստուած հարցն մերոց, Չարժանահաս մահ տարաժամ ի ցասմանէ բուժ հրամանի. բարձ ի մէնք բարեխօսութեամբ եւ աղօթիւք սրբոյն Յակովբայ. Տէր Աստուած հարցն մերոց: Ի քէն հայցեմք զօգնութիւն ամենասուրբ Երրորդութեան. օգնեա մեզ ի նեղութեան մերում. բարեխօսութեամբ եւ աղօթիւք սրբոյն Յակովբայ. Տէր Աստուած հարցն մերոց:

ՎԵՐՋ

85—

ՄՄ Հայագիտական գրադարան

MAL033107

ԺԵ 16 ՏՐՊԵՍԻ